

Beogradli Ujság

15. évfolyam

Noviszád, 1934 december 12, szerda

290. szám

A Népszövetség elégtételt adott Jugoszláviának

A megegyezés alapjául szolgáló határozati javaslatot Eden angol főpécsetör terjesztette elő — A négy pontból álló határozati javaslatot a Tanács egyhangulag elfogadta

Genfből jelentik: Hétfőn este Genfben az esti órákban

elvi megegyezés jött létre a jugoszláv-magyar viszály ügyében.

A Tanács éjszakai ülését, amelyen Eden az ügy előadója, az elvi megegyezés alapján határozati javaslatot terjesztett elő, éjjel 11 órakor nyitotta meg Vasconcellos elnök. Az ülés elején Vasconcellos elnök

a portugál kormány nevében mély gyászának adott kifejezést Alfonszandarkirály öfelseje és Barthou külügyminiszter halála felett,

majd a vitát berekesztette.

Eden előadói jelentése

Féltizenkettőre járt az idő, amikor a zárójelenethez érkezett a Tanács. A nagyközönség számára fentartott padosorokban mindenki rendületlenül kitarított a helyén az éjszakai órákban is.

Eden főpécsetör zsufolt padosorok előtt, mély csendben olvasta fel előadói jelentését.

— Az utóbbi napokban — mondotta — a Tanács meghallgatta mindkét fél álláspontját. Magam is a legnagyobb figyelemmel hallgattam meg, amit a két fél a vita során előadott és közelebbről tanulmányoztam a beterjesztett iratok tartalmát is. Ezeknek alapján helyesnek gondolom, hogy

a magyar kormány maga folytassa le a vizsgálatot és alkalmazzon meg felelő büntetéseket azokkal a hatóságokkal szemben, amelyek vétkeisége megállapítható és az e célból tett intézkedéseit közölje a Tanáccsal.

Ugy vélem továbbá, hogy a Tanács kívánja, hogy tanulmányoztassanak a terrorizmus elnyomását célzó nemzetközi fellépés lehetőségei. A francia megbízott ezzel kapcsolatban indítványokat terjesztett elő. Ennek alapján javaslatokat teszek ennek a kérdésnek beható tanulmányozására.

A határozati javaslat

Miután Eden kifejezést adott annak a reményének, hogy az ügyet a jó egyetértés érdekében elintézik, előterjesztette határozati javaslatát.

A beogradi Vreme tegnap reggel rendkívüli kiadásban számolt be a Népszövetségi Tanács ülésének befejezéséről és az elfogadott határozati javaslatról. A határozati javaslat, amelyet a népszövetségi pak-

tum 11. szakaszának 2. bekezdése alapján szavaztak meg, a következőképpen hangzik:

I.

A TANÁCS

meggyőződve arról, hogy az egész Népszövetség érzelmeinek tolmácsolója,

egyhangulag sajnálkozását juttatja kifejezésre a merénylet felett, amely Egyesítő Vitéz Alekszandar jugoszláv király és Barthou Louis életét oltotta ki,

elítéli ezt az aljas gonosztettet,

csatlakozik a jugoszláv nemzet és a francia nemzet gyászához,

és követeli, hogy mindenki, aki bűnös, vegye el büntetését.

II.

A TANÁCS

emlékeztetve arra, hogy minden állam kötelessége, hogy területén semmiféle politikai célzatu terrorista működést ne mozdítson elő és ne tűrjön,

hogy egy államnak sem szabad semmit elmulasztani, ami megakadályozná és lehetetlenné tenné az ilyen irányu működést és mindegyiknek segítséget kell nyújtani e célból azoknak a kormányoknak, amelyek ezt tőle kéri.

megállapítja, hogy ezek a kötelességek különösen vonatkoznak a Népszövetség tagjaira, tekintettel azokra a kötelezettségekre, amelyek a paktumból erednek és összefüggésben azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket magukra vállaltak a többi tagok területi integritásának és jelenlegi politikai függetlenségének tiszteletbentartása tekintetében.

III.

A TANÁCS

abban a törekvésében, hogy a Népszövetség tagjai között jó egyetértés álljon fenn, amelytől a béke függ, bizva abban,

hogy semmi olyat nem tesz, amely a békét esetleg kompromittálhatná,

megállapítja, hogy a Tanács előtt, folyt vitából és a rendelkezésére bocsátott iratokból, különösen pedig az 1931-34. években Jugoszlávia és Magyarország között folytatott diplomáciai iratváltásból következik: hogy különböző kérdések, amelyek a jugoszláv területen kívül fennálló terrorista elemek működésére vonatkoznak, nem rendezettek olyan módon, hogy kielégíthetnék a jugoszláv kormányt,

megállapítva a vita után és ezen iratok alapján, hogy egyes magyar hatóságok legalább is gondatlanság miatt felelősek a marseillei merénylet előkészítésével kapcsolatban.

tekintetbevéve ezenkívül, hogy a magyar kormány tudatában van felelősségének, köteles minden haladék nélkül meztenni az alkalmas szankciókat azon hatóságokkal szemben, amelyeknek a bűnössége megállapítást nyer,

meggyőződve arról, hogy a magyar kormány eleget tesz ennek a kötelezettségének

felhívja, hogy közölje a Tanáccsal azokat az intézkedéseket, amelyeket ebben az irányban megtett.

IV.

A TANÁCS

tekintetbevéve, hogy a nemzetközi jogban nincs megfelelően precizirozva az, ami a terrorista tevékenység leküzdését hatáson és nemzetközi együttműködés alapján biztosítaná,

elhatározza, hogy szakértő bizottságot alakít, amelynek feladata ezt a kérdést tanulmányozni és nemzetközi megállapodás tervét kidolgozni, amellyel biztosítani lehetne a politikai célból kifejtett terrorizmus megszüntetését;

elhatározza, hogy ez a bizottság tiztagból álljon és felhívja Belgium, Anglia,

Olaszország, Franciaország, Magyarország, Spanyolország, Lengyelország, Románia (a kisanant képviselője), Svájc és a szovjetunió kormányait, hogy mindegyik küldjön ki egy tagot,

chez a bizottsághoz teszi át tanulmányozás céljából azokat a javaslatokat, amelyeket a francia kormány terjesztett a Tanács elé és felhívja mindazon kormányokat, amelyek maguk is előterjesztenének ilyen javaslatokat, hogy azokat juttassák el a főtitkárhoz, aki tanulmányozás céljából kiadja ennek a bizottságnak,

felhívja a bizottságot, hogy jelentését végrehajtás céljából juttassa el a Tanácshoz, a Népszövetség 1931. évi szeptember 25-iki ülésén a Népszövetség hatásköre alatt létrejött általános egyezmények kidolgozására vonatkozó eljárás alapján.

A szavazás

Miután Eden lord felolvasta a határozati javaslatot, a Tanács elnöke szavazásra tette fel. A tagok nyíltan és névszerint szavaztak. A népszövetségi paktum 11. szakaszának 2. bekezdése alapján csak azok a határozatok bírnak jogerővel, amelyeket a tanács tagok és az érdekelt felek egyhangulag szavaznak meg. Ez azt jelenti, hogy a tanács tagokon kívül Jugoszláviának, Romániának és Magyarországnak is szavazni kellett, amelyek nem tagjai a Tanácsnak.

A névszerinti szavazás során elsőnek Jevtics Bogolyub külügyminiszter szavazott igennel, utána Titulescu, Benes és Eckhardt. Utánuk jöttek sorban az angol, ausztráliai, argentinai, chilei, dán, spanyol, francia, olasz, mexikói, lengyel, portugál, török és szovjetorosz kiküldöttek.

Vasconcellos elnök megállapította, hogy a határozati javaslatot egyhangulag elfogadták. Ezután Laval francia külügyminiszter emelkedett szólásra és azt mondta, hogy abban a pillanatban, amikor a vita véget ér, kötelessége Franciaország minden feltétel nélküli baráti és szövetségi hűségét Jugoszlávia irányában kifejezni. Beszéde végén különösen hangsúlyozta, hogy a magyar kormány kötelessége válaszolni a Tanács határozatára és egyedül tőle függ, hogy valósítja ezt meg. Újlag hangsúlyozta, hogy a Tanács ismét nagy szolgálatot tett a békének.

Laval után Aloisi báró olasz delegátus kormánya nevében a legteljesebb elégtétellel állapította meg, hogy ezt a súlyos kérdést megoldották és ezért köszönetet mondott lord Eden előadónak.

A népszövetségi eszme győzelme

Az európai fővárosok nagy lapjai behatóan ismertetik és méltatják a hétfő éjszakai genfi eseményeket. A párisi lapok meglepéssel veszik tudomásul a létrejött megegyezést és

a megoldást a népszövetségi eszme győzelmének tekintik.

A Petit Parisien szerint Laval francia külügyminiszter ügyessége, amelyhez hozzájárult Aloisi báró békéltető szerepe és Eden befolyása, végül is a jugoszláv-magyar ellenséget elsimítását eredményezte.

Az angol lapok közül a Daily Herald és a News Chronicle

a népszövetségi rendszer diadalát látják a genfi megegyezésben,

amelynek sikerült elhárítania a háborús veszedelemet.

Titulescu és Jevtics beszéde a népszövetségi tanács előtt

TITULESCU

A népszövetségi tanács utolsó ülésén, a határozat elfogadása előtt Titulescu, Benes, Jevtics és Eckhardt magyar delegátusok szövegezték fel. Titulescu román külügyminiszter éles beszédében támadta a magyar fődelegátus által előterjesztett védekezést. Pontról-pontra cáfolta a magyar memorandum védekezését és megállapítja, hogy a jugoszláv panasziratban foglalt vádak mind megfelelnek a tényeknek. Támadta a magyar revizionizmust és kijelentette, hogy a revizionizmus csak akkor legális, ha egyhangú, illegális azonban és ellenkezik a népszövetségi paktum 10. szakaszával, ha nem egyhangú. Szerint a revizionizmus és a terrorizmus nem állanak távol egymástól. Olyan viszony van közöttük, mint apa és fiuk között. A határrevízió helyett barátságos egyezményt kell létrehozni. A határ háborusok lehet. Csak jelentőségük csökkentésével lehet a határok spiritualizálásához és így a nemzetek közötti tényleges békéhez jutni. Ehez azonban nemzetközi bizalomra van szükség.

Titulescu beszéde végén azt mondta, hogy a kisanant nevében, mint a béke apostolai jöttek, hogy kezet nyújtsanak és azt mondják: El akarjuk felejtetni az ellenünk intézett szavakat, tegyék önök is félre időszertei érzékenységüket, dolgozzanak velünk együtt, hogy a jugoszláv népnek megadjuk az elégtételt, amelyet követelt; ezzel minnyájan és önök is segítenek a békén.

Dr. Benes beszédében Eckhardt magyar delegátus beszédével polemizál. Majd kijelenti, hogy Jugoszlávia bölcsen cselekedett, hogy Genhez fordult és ezért az egész világ szerencsét kíván neki.

Dr. Benes beszéde után nagy figyelem közepette Jevtics Bogolyub külügyminiszter szólalt fel. Megköszönte azt a részvételt, amely a tanács ülésén minden oldalról elhangzott. Ezután a jugoszláv memorandummal kapcsolatos válaszokkal foglalkozott. Kiemelte, hogy Jugoszlávia nem akarta a magyar népet becsületében megbántani. Nagyon is meg tudja vonni a határvonalat egyes magyar hatóságok működése és azon igazságérzet és becsület között, amellyel a magyar nép rendelkezhet. A jugoszláv kormány bizonyosra veszi, hogy azon óhaját, hogy a marseillei gyilkosságot teljesen megvilágítsák nem tekintheti a magyar nép becsülete és erkölcsi integritása megsértésének.

Jevtics Bogolyub beszéde további során a magyar kormány memorandumában foglaltakat cáfolja pontról-pontra. A magyar válaszjegyzék szerint a magyar hatóságok a jugoszláv kormány kérésére mindig levezették a vizsgálatot. Erről az állítólagos vizsgálatról azonban nem értesítették a jugoszláv kormányt. A jugoszláv kormány öt év alatt többször figyelmeztette a magyar kormányt a terroristák működésére, a magyar hatóságok azonban (Premecet kivéve) egyetlen esetben sem tettek semmit a terroristák ellen. A janlapusztai tábor felszámolása mindössze abból állott, hogy a terroristákat átvitték a tíz kilométer távol

ságban levő Nagykanizsára. Rámutatott Jevtics arra is, hogy valahányszor a jugoszláv kormány valamely terrorista ügyében lépett a budapesti kormánynál, az illető rendszeren eltűnt. A terroristák utlevelei ügyében a magyar válasz az, hogy nem juthattak törvényes uton az utlevelekhez, nem tagadja azonban, hogy tényleg magyar utlevelek voltak náluk. Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a terroristák annyi utlevelet kaptak, amennyit akartak. Itt kétségtelen a magyar hatóságok felelőssége.

Jevtics Bogolyub beszéde további során pontról-pontra válaszolt a magyar válasziratban foglalt védekezésre és cáfolta azt.

Eckhardt Tibor magyar fődelegátus beszélt még a határozat ismertetése és megszavazása előtt.

Elutaztak a delegátusok

A népszövetségi tanácsülés befejeztével az egyes delegátusok elutaztak Genfből: Litvinov szovjet külügyi népbiztos Párisba utazik. Laval már elutazott Genfből és tegnap este tíz órakor érkezett meg Párisba. Benes tegnap este hét órakor utazott el Prágába, Titulescu román külügyminiszter pedig Sanct Moritzba utazik pihenni. Tevfik Rüzsi bey török külügyminiszter Beogradon és Athénen át tér vissza Ankarába, de előzőleg két napot tölt a görög fővárosban.

Laval és Jevtics tanácskozásai

Laval francia külügyminiszter és Jevtics Bogolyub tegnap délelőtt a Hotel Bergben hosszabb megbeszélést folytattak. A tárgyalás során a francia-orosz egyezményről, valamint Laval római látogatásáról tárgyaltak. Laval valószínűleg karácsony előtt utazik Rómába. Ezt a hírt hivatalosan azonban még nem erősítették meg.

A népszövetségi határozat jelentősége

A népszövetségi tanács határozata, amely egész Európában nagy meglepetést váltott ki, igen nagy fontossággal bír. A tegnap éjjel elfogadott határozati javaslat "kiűszöböli a nemzetközi életből a komplikációt és lehetővé teszi a békés együttműködést. Az utóbbi hetek erősen kiéleződött helyzete után így valósággal megnyugvást kelt a népszövetségi tanács döntése. Az egyhangulag elfogadott határozati javaslat lehetővé tette Magyarországnak, hogy a Jugoszláviával való jó szomszédi viszony előfeltételeit megteremtse.

A genfi határozatnak nemcsak politikai, hanem erkölcsi szempontból is igen nagy a jelentősége, mert biztosította a béke zavartalanát. Együttal nagy elégtétel Jugoszlávia számára az is, hogy a legmagasabb nemzetközi fórum elismerte békeszeretét, amelyet akkor bizonyított be, amikor az ügyet a Népszövetség elé vitte.

A genfi tárgyalások során nemcsak a kisanant szilárd egysége igazolódott be, hanem Franciaországnak és a kisanantnak szoros barátsága is. Nagyon jó hatást váltott ki Anglia tárgyilagos magatartása is, amely nagymértékben hozzájárult az ügy békés elintézéséhez. Együttal beigazolódott az is, hogy a Népszövetség milyen hatalmas és erős tényező, amely kiválóan alkalmas az európai béke biztosítására.

Az eldobott ajándék

Olvasom, hogy egy előkelő, közismert szubotica család férjisarja „anyagi zavarokkal párosult szerelmi bánatában” öngyilkos lett. Az anyagi bajok magukban is elegendők egy ember idegállapotának feldúlására és a szerelmi bánat maga sem csekély ok káros belső elváltozást előidéző lelki válságra; a két indíték tehát összekapcsolódva és egymást erősítve könnyen érthető magyarázatot szolgáltatnak a megdöbbentő tragédiához. Egyébként sem élünk olyan egyensúlyozott, nyugodt korban, amikor fehér holló, ritka kivétel az önmaga rögtönös elemésztesére fajuló életető vészese felhárdása. Mégis a — sajnos — sűrűn előforduló öngyilkosság egy-egy szembetűnő példája elgondolkoztat az emberi lélek titokzatos örvényeiről, amelyekbe a természettől belénk oltott életakarát belezuhanhat.

Az ókori pogány eposzok szerint az öngyilkosság nem volt bűn, sőt a hősi önmegtagadás egy vállalja. Marcus Junius Brutus nemcsak azért ismerik el antik római jellemnek, mert republikánizmusa hevületében dőltött tört a köztársaságot veszélyeztető atyai barátjába, Caius Julius Caesarba, hanem azért is, mert Philippinél, amikor látta, hogy elvesztette a csatát, volt bátorsága beledőlni saját kardjába. Ugyancsak róják fel érdemül a másik véreskezű összeesküvőnek, Cassiosnak is, sőt Brutus feleségének, Portianak is, aki önként követte férjét a sirba. A mostani nem keresztény vallások sem helyezkednek feltétlenül az öngyilkosság kárhóztatásának álláspontjára, így a japánoknál a harakiri valósággal erényszámba megy.

A monoteizmus, amelynek talajából nőtt ki a jelenlegi civilizáció, hozta létre azt az erkölcsi törvényt, hogy az élet nem tetszés szerint élvezhető vagy eldobható ajándék, hanem feloldhatatlan és csak magától a természettől likvidálható kötelesség. Aki arra van ítélve, hogy éljen, annak ezt a rá-mért terhet viselnie kell, amíg a Gondviselés meg nem szabadítja tőle. Az emberi élet fölött senki más nem rendelkezhetik, mint annak végső oka, a Teremtő és súlyos bünt követ el aki ennek a megdönthetetlen elvnek ellenszegül. Az a tizparancsolati tilalom, hogy „ne ölj”, nemcsak felebarátunk hanem önmagunk életének kímélését is a lelkiünkre köti. Amint azonban látjuk a Sinaj-hegyi kinyilatkoztatás óta eltelt néhány ezer év kevés volt ahhoz, hogy az ölési tilalom a kultúra áthághatatlan előírásává szilárduljon. A vérontásnak még mindig vannak olyan kategóriái, amelyeket a romantika dicsfénye övez, csoda-e hát, hogy az élettől való megfutamodást sem fogja fel a társadalom úgy, ahogy a vallás azt megbélyegzi.

Bűn az öngyilkosság — tanítja a valóság és egyedüli mentéséül csak elkövetőjének beteg lelki összekuszálódását ismeri el. Az „anyagi zavarokkal párosult szerelmi bánat” nagyon sok fiatalember idegrendszerét ostromolja, hiszen sem a gazdasági helyzet nem olyan, hogy mindenki gyorsan és simán megtalálja helyét a létért való küzdelemben, sem a szerelem nem az a varázslat, amely minden kívánságot „terülj asztalkám” szerűen megvalósít. Amde az egészséges élet erő kiheveri ezeket a megpróbáltatásokat, amelyek csak a halandóság veszteségszámlájára már elkönnyvelt életeteket fűrészelik alá. Ki lát bele világos tekintettel a lét misztériumának kavargó mélységeibe és ki mer pálcát törni egy tragédia áldozata fölött, akinek sorsa annál megrendítőbb, mert a dolgok kifürkészhetetlen rendjéből rávilározó halálos ítéletet önmagának kellett végrehajtania?

MENTOR.

A SZARAZ ÉS ZSIROS

SOA

NARANCSKRÉM

plálja, tisztítja és megóvjá archörét. Doboza 3, 6, 10 és 15 Din

Kémkedési vád a tókiói francia katonai attasé helyettese ellen

A fiatal tiszti állítólag nagyszámu nőismerőse segítségével katonai titkokat igyekezett megszerezni

Londonból jelentik: A Daily Telegraph tókiói jelentése szerint

De Chauze hadnagy francia helyettes katonai attasét a japán rendőrség több ízben szigorú kihallgatás alá vonta, mert kémkedés gyanúja merült fel ellene.

A rendőrség a gyanu alapján letartóztatott és kihallgatott még mintegy 20 japán fiatalasszonyt, illetve japán tisztviselőket leányait, akik valamennyien

jól beszélnek franciául és a hadnaggyal baráti kapcsolatban állottak.

A hadnagy állítólag

rábirta az asszonyokat, hogy tengerészeti hadtitkokat, fegyvergyárak titkait, valamint fegyverek és löszerek készitési adatait szerezzék meg számára.

Az egyik asszony hír szerint beismerte, hogy egy francia tengerésztiszt felbivására titkos adatokat igyekezett megszerezni.

Hol tartózkodott Komár Mihály a deszpotováci rablógyilkosság előtt?

Még mindig sűrű homály fedi Komár titokzatos szerepét

Beeskerekről jelentik: Komár Mihály a banatszki deszpotováci gyilkos szerepe mind gyanusabbá válik a vizsgálatot intéző hatóságok előtt. Komár ugyanis azt vallotta hogy a legutóbbi hónapok folyamán Kosztics Ilija alibunári és Kraly Ilija vladimirováci gazdálkodónál volt alkalmazásban, azonban mindketten kijelentették, hogy

Komárt nem ismerik és ilyen nevű béresük soha sem volt.

A meggyilkolt Heck házaspár fiát is

kihallgatták, aki szintén valótlannak monddta Komár valóságát, hogy szüleinél élték utolsó napjaiban alkalmazásban állott. Viszont ártatlanságának ellenmond, hogy olyan részleteket is bevallott, amelyek egyeznek a nyomozás adataival és amelyekről Futó József a letartóztatott gyilkos sem vallott.

Radojkovics Milorad vizsgálóbíró most kivezetetti Komárt a gyilkosság helyszínére és szembesíti azokkal a gazdákkal, akiknél állítólag szolgált.

A szubotica katolikus egyház 297 hold földet kapott a kegyuri kötelezettségek részleges megváltására

Az agrárbizottság deutan birtokba helyezte az egyházat

Szubotica város kegyuri kötelezettségének megváltása tekintetében, mint ismeretes, hosszú idő óta tárgyalások folynak a város vezetői és az egyházi hatóság között, megegyezés azonban hosszú időn át nem jött létre. Végül a noviszádi báni hivatal az agrárlikvidációs törvény 72. szakaszára való hivatkozással 150 hold földet utalt ki az egyháznak de Budánovics püspök felebbezéssel élt a határozat ellen és utóbb a szubotica városelnökkel személyesen kereste fel a földművelésügyi minisztert, aki megváltoztatta az első döntést s

a város gazdaságából 297 hold földet utalt ki az egyháznak.

A kiutalt földekből 115 hold Radonovácon, 78 hold Bukvágyon és 103 hold Csasztaszaron van. A radonováci és bukvágyi földeket eddig 25 éves bérletekben törpebirtokosok között osztotta ki a város még pedig Radonovácon 29, Bukvágyon pedig 52 földművesnek, akiknek tanyájuk is van. Ezek a földművesek most már az egyházi hatósággal köthetik meg a további bérleti szerződéseiket.

Mint értesülünk hatósági részről a 297 hold föld kiutalását a város kegyuri kötelezettségei végleges megváltásának tekintti. Ezzel szemben az egyházi hatóságnak az a jogi álláspontja, hogy

a kiutalt föld csak részleges megváltása lehet a város kegyuri kötelezettségeinek,

mert a föld jövedelme hozzávetőleg sem elegendő a templomok és plébániák karbantartására és az egyéb kötelezettségekre, amelyek a megváltás esetén a város helyett most már az egyházat terhelnek.

A földek átadását kedden délután egy óra kor kezdték meg.

Az egyházi hatóságnak földtulajdonjogába való beiktatásánál a püspökség részéről Raics Blazsko püspöki vikárius, az agrárbizottság részéről Atanackovic Szevan miniszteri titkár és Graffnauer Zdravko kataszteri földmérő, végül Szubotica város részéről Polyakovics Joszip gazdasági tanácsnok és Prohászka Albert mérnök vettek részt.

Bánatos a fenyő-ág

Szorongó szívvél
a karácsonyfa piacon

December 11-ét mutatja a naptárunk, pontosan kéthét múltán karácsony köszönt ránk. Vagy talán nem is köszönt, csak meg jön didergősen. Mi azonban bizonyosan nem üdvözöljük olyan szíves örömmel, mint régen, mint valaha. Mert ha vissza gondolunk, tavaly sem volt igazán igazi ünnep ez a hófehér, legnagyobb nap. Az idén azonban még olyan sem lesz és azt már nem is kérdezzük: milyen lesz jövőre? Mert ha minden így megy, mint eddig — és ki hiszi hogy jobban megy majd? — akkor évről-évre szomorubb lesz a karácsony...

De hát nem is erről akartam írni. Azt akartam elmesélni, hogy tegnap délelőtt, amint átvágtam a noviszádi uccákon, végig ballagtam a Futaki ut sarkán lévő karácsonyfa piacon. Ott állnak a karácsonyfák a vám hivatali pénztárépületnek átál, mintegy száz méter hosszúságban. Ott ül az egyik letört támlájú faszéken összekuporodva Rozi néne, a fenyőfa koifa és bánatosan néz maga elé, mintha a kedvét is megvásárolták volna. Bizony, mert nem adott el még csak egy tiz dináros fenyőágot sem.

Megkérdezem, beszélgetni kezdünk és azután hiába vagyok a karácsonyfák között, amilyenek már csak azért sem lesz sok vidám ajándék ezidén, mert meg sem veszik őket, megint csak elfelejtettem, hogy ünnep a karácsony. Pedig piros betűvel nyomták a naptárban, pedig úgy szeretnénk ünnepelni, mint ahogyan Rozi néni szeretné eladni mind-mind a sok fenyőfát, amit árul, meg azt is amit a többiek árulnak — de aligha adja el felét is.

Rozi néni talán meg is haragszik rám, mert azt ígértem neki, hogy szépeket írok a fenyőfákról és a karácsonyról, és akkor jobban veszik a fenyőágakat. Azt ígértem eladja majd a hatméteres, sudár ágakat is, hogy megtérüljön a befektetett ötezer dinár és érdemes legyen fizetni a napi 10 dináros helypénzt. De hát hiába van Noviszádon sok ezer katolikus és hiába nem sok az a hat vagonra való fenyőág, ami megtölti a karácsonyfa piacot — Rosszul jár ezidén a Rozi néni...

Pedig már olyan örömtelen az életünk, ha már a karácsony sem jelent igazán ünnepet — akkor hát nagyon ránk férne egy kis tisztalényü melegség. Akkor úgy megérdemelnénk valamennyien gazdag, nagy nagy fenyőágot, csillogó gyertyákkal, dúsz ajándékokkal, kápráztató csillagszórókkal. S talán meg is kellene kísérelni, hogy lehet-e meleg karácsonyt teremteni, ha igazán akarunk, ha nincs is rá kedvünk, pénzünk. Az sem volna baj, ha másnap még kisebb lenne a kenyérdarab, még nagyobb a gond. El kellene felejteni, hogy az idén még fekete-több karácsony készül, mint tavaly, össze kellene vásárolni mind-mind a fenyőágakat és teli kellene aggatni vidám gyertyákkal, csillámló csillagszórókkal, kedveskedő ajándékokkal. Az sem lenne baj, ha elcsudálkozna a Rozi néni, meg a többiek, hogy egyszerre olyan kapós lett a karácsonyfa és az sem lenne baj, ha kiderülne, hogy butaságokat írt az újságíró, amikor arról kesereggett, hogy szomorú lesz az idei karácsony...

— mi jó —

Fizessen elő a Reggeli Újságra

„Karácsonyi örület” Londonban

Alig zajlott le a királyi esküvő és a velejáró felfordulás, London máris még nagyobb felfordulásra készül: a karácsonyra. A nagy áruházak óriási segédszemélyzetet fogadnak fel, hivatásos és nagyszzerűen fizetett rendezők kezére bizzák kirakataikat, a színházak megkezdik a szokásos pantomi me-szezőt, amikor Ali baba, Aladdin, Hófehérke, a Csizmás kandur és Peter Pan kerülnek színre, rengeteg diszjettel és rengeteg szereplővel. Évről-évre ugyanazok az avas tréfák, ugyanazok az émeletően édes melódiák, gonosz mostohák, boszorkányok, tündérek, elvarázsolt királyfiak. A legnagyobb befogadóképességű színházakat bérlik ki, amelyeket hat hétig zsufolásig megtölt az öttől hetvenig terjedő életkorú gyerekek serege.

A karácsonyi bevásárlás régi nyárspolgári szokás Angliában. Az angol ember ilyenkor rendszerint olyasmire költi pénzét, ami nélkül igen boldogan meglehetne, de hiába: a tradíció erősebb mindennél, kivéve a pénztelenséget. És az utóbbira Angliában ebben a pillanatban nem lehet panasz. A „prosperitás” mostanság annyira szembetűnő, hogy arányai a háború utáni, krízisbe nem zuhant Newyorkra emlékeztetnek.

Karácsony előtt az angol ajándékozást vesző ismerőseinek s ez az ajándékozást kötelező. Az angol polgári társadalom tagja barátaival szemben táplált érzelmei mélységét főként fizikailag érzékelhető ingókkal fejezi ki. Az ingóság sulya, színe, terjedelme és természetében nem mérvadó a barátság fokára. „Az érzés a fontos”, — mondják az angolok s e vezérely jótékony leple alatt felhasználják a szent karácsony ünnepet, hogy barátaikat gyakran a leglehetősebb ajándékokkal lepjék meg. Praktikus angol számára a karácsony kitűnő alkalom hogy haszontalan lim-lomjaitól megszabaduljon, amelyek egyrésze korábbi karácsonyi ajándék formájában ragadt hozzá. Így aztán gazdát cserélnék a lehetetlen színű férfinyakkendők, ehetetlen esokoládék, szörnyű jumperek, olvashatatlan könyvek, izléstelen virágvázákat és hasonló holmik.

Felvilágosultabb angolok természetesen praktikusabb és szebb ajándékokkal kedveskednek egymásnak. Egyesek csekkeket adnak arraszoruló jóbarátjuknak, vagy megkérdeik, mit akar karácsonyra.

A karácsonyi köszöntés intézménye is divat még Angliában. A karácsonyi üdvözlét rendszerint összehajtott képeslap, amelynek fényes oldala havas tájakat, kivilágított ablaku alpesi házikót, szánkázó gyerekeket ábrázol s ennek a képnek belső oldalán van az üdvözlét, hosszan, vagy röviden. Legtöbbször kis versike is, mint például:

— „Ki bánja a hideget, mikor szívünk meleg”.

A versike alá az ember odairja a nevét, de a jobbmóduak egyenesen rányomatják nevüket és címüket. Az angol karácsonyi kártyák jellemző sajátysága, hogy képesek oldalknak legtöbbször semmi képe sincs a karácsonyhoz. Gyakran régi vitorláhajókat ábrázolnak, a száz év előtti London házaikat, katedrálisokat, vagy brit mesterek képeinek reprodukcióit.

A karácsony előtti héten aztán megindul az invázió. Az angol főpostamesternek külön kisegítő személyzetet kell felvennie, hogy a sulyos jókívánság küldeményekkel megbirkózzék. Ilyenkor derül ki, hogy az embernek milyen rengeteg „jó ismerőse” van. A kensingtoni öreg teázó asszonyok valóságos törvölnek karácsonyi köszöntőik felett. Szortirozzák őket, a képeket alaposan megkritizálják s ha egyik barát-nőjük. — akiről tudják, hogy történetesen velük egykoru, — „modern” képet küld, olyat, amin a postakocsi helyett például repülőgép van, akkor fejüket is megcsóválják a frivolitás felett. A szebb karácsonyi lapok a kandalló párkányára kerülnek s magam is emlékszem egy kedves öreg hölgyre, aki hat hónapon keresztül őrizte kandallóján egy száműzött király karácsonyi üdvözlétét.

A karácsonyi ebédet még mindig az ősi szokás jellemzi Angliában. Hat-nyolc fogás is kerül az asztalra az elmaradhatatlan pulykával és a karácsonyi pudinggal, amelyet pálinkával öntenek le és a pálinkát meggyújtják. Utána még ebből is esznek végül pedig portói bort isznak. Asztalbontás előtt kis csomagokban édességet adnak a vendégeknek. Ekkor kerül sor a karácsonyi üdvözlőlapokra s a levelezőlapokat rendszerint hatalmas kosárban hozza be a szobaiány.

Sokáig kutattam, kit terhel a felelősség ezért a kedves, de gyakran kényelmetlen szokásért. A legenda azt tartja, hogy a negyvenes évek derekán egy Bradley nevű pap küldözgette, de valójában Horsley akadémiai festő készítette az első karácsonyi kártyát. Annakidején egy shillinget ért, ma már olyan ritkaság, hogy egyes angol gyűjtők ötven fontot is megadnak érte.

Szóval a „Christmas Card” a polgári jómódban élő, korai viktoriánus évek szokása, mikor az embereknek kedvük telt abban, hogy versikéket és képeket küldjenek egymásnak. És a mai „prosperous” Anglia ismét elővette a szokást az örök gazdasági törvények szerint, mert a jómódu emberekre rendszerint azonos társadalmi szokások kötelezők.

—o—

Több fontos határozatot hoztak a református déli esperesség közgyűlésén

Vrbászról jelentik: A múlt hét végén tartotta a református déli esperesség Weimann Péter vrbászi lelkész főesperes és dr. Krenrich János gondnok elnöklétével ezévi rendes közgyűlését Crvenkán. Péntek reggel nyolc órakor nyitotta meg dr. Krenrich János gondnok a közgyűlést. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a boldogult emlékü mártír királyról, aki csak nemrégiben szentesítette az Országos Református Keresztény Egyház alkotmányát, mely teljes valósi szabadságot biztosít az egyháznak. Az esperesség nevében hűsfogadalmat tett Öfelsége II. Petár királynak, akire az ég áldását kérte. Utána nagyon érdekes előadást tartott az egyház világi és egyházi vezetőinek viszonyáról. Egyike a legfontosabb pontoknak az esperes évi jelentése volt. A közgyűlés elhatározta,

hogy tudományos könyvtárt alapít, ajánlja a hitközségeknek, hogy alapítsanak közési önknyvtárakat.

Az iskolából kikerült ifjúság nevelése ügyében ajánlják a községeknek, hogy a Keresztény Híjúsági Együtteljáról dolgozzanak. Hosszasan foglalkozott a közgyűlés az esperesség és községeinek 150 éves jubileumával. Mivel az esperesség bácskai községei mind a közeljövőben ülik meg 150 éves fennállásukat a szlavóniai községek lakossága pedig többnyire ezekből a községekből vándorolt ki, az esperesség a jövő évben a közgyűlést a jubileum jegyében tartja meg. Ebből az alkalomból monográfia adnak ki az esperesség valamennyi községéről és Beskán, a legközelebbi közgyűlés színhelyén egyházi kiállítást rendeznek.

Kalózok garázdálkodnak a brailai kikötőben

Egy magyar hajón kifosztották a matrózok kabinjait

Bukarestből jelentik: Brailában tovább folytatódik az ott veszteglő hajók kifosztása. Kedre virradó éjszaka

3 i merelen kalóz a sötétben felkuszott az ott horgonyzó „Kelet“ nevű magyar hajóra és kifosztotta a matrózok kabinjait.

A hajó parancsnoka észrevette a tolvajokat, mielőtt azonban leülelhetett volna őket, átugrottak a fedélzet korlátján és bemásztak a rájuk várakozó csónakba.

Egyikük ugrás közben megsérülhetett, mert vérnyomokot találtak a hajó oldalán. A nyomozás megindult.

Szerelemből felrobbantotta az imádott nagymamát — másfélévi börtönt kapott

Az 58 éves hősszerelmes sörösüvegéből készített pokoigépet, amely felrobbant és imádottját unokájával együtt kivetette az ágyból

Érdekes bűntudat tárgyalt tegnap délelőtt a szombori törvényszéken Vodenlijics Janko hármast büntető tanácsa.

A bűnper vádlottja Andrics Jerko 58 éves topolyei (baranyai) földműves, aki ellen az ügyész a Btk. 191. és 291. szakaszába ütköző cselekmények címén emelt vádat.

A per előzményeiről annakidején részletesen beszámolt a Reggeli Újság. Andrics 1933 május 22-én éjszaka

sörösüvegéből „bombát“ készített és a pokoigépet behajította imádottja, Matijevics Tonka 55 éves özvegyasszony hálószobájába. A bomba felrobbant, az özvegyasszonyt 8 éves unokájával együtt kivetette az ágyból, megrongálta a butorokat, felgyújtotta az ágyaműt.

Ilyenformán a vádlott több ember testi épségét veszélyeztette, azonkívül idegén vagyont rongált.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott beismerte bűnösségét, de azzal védekezett, hogy

szerelemből követte el tettét.

A vak szerelem vitte rá tettére. Halálosan szerette az 55 éves asszonyt, akivel — állítása szerint — fél évig együtt is élt. Az asszony végül is kijárat az útját és többé sem könyörgés, sem fenyegetés nem használta, az asszony nem akarta visszafogadni. Ekkor

elhatározta, hogy „megijeszti“ szerelmesét, mert nem tudott nélküle élni. Puskaport vásárolt,

megtöltött vele egy sörösüveget, kanóccal látta el, meggyújtotta és bedobta az asszony hálószobájába.

A vádlott után a károsulat hallgatta ki a bíróság. A „nagymama“, aki még mindig igen esinos és „jó erőben lévő“ sokáé asszony, elmondta, hogy Andrics állandóan üldözte szerelmével. Sokszor megjelent lakása előtt és bezörgött az ablakán. Egy ízben hogy megmeneküljön tőle,

paprikát szórt a szemébe.

Míndez azonban semmit sem használt.

A kérdéses éjszakán együtt aludt unokájával. Arra ébredt, hogy hatalmas erejű légnyomás emeli ki az ágyból, azután elájult. Csak akkor tért magához, amikor már a rendőrség megjelent a lakásban. Nem tudja, ki volt a tettes.

A bíróság ezután több tanút hallgatott ki. Knezevics Jásó elmondta, hogy a vádlott nála vette a puskaport, amellyel a sörösüveget megtöltötte. Azért adott neki puskaport, mert

Andrics régebben erőtállással foglalkozott és azelőtt sok puskaport vásárolt nála. A puskapor a hatalmas fatömbök robbantásához kellett.

A tanúk kihallgatása, a vád és védbeszédek elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben Andricsot bűnösnek mondta ki,

másfél évi börtönbüntetésre, valamint 300 dinár pénzbüntetésre ítélte.

A vádlott az ítélet kihirdetése után háromnapos gondolkodási időt kért.

Futásközben, az uccán megmérgezte magát egy szuboticali asszony

Két újabb öngyilkosság Szubotican

Pleszkovics Jócó tragikus halála után egy nap alatt két újabb öngyilkosság történt Szubotican.

Hétlőn délután öt óra tájban jelentették a rendőrségnek, hogy Macanko Félix géplakatos 22 éves felesége, aki a Rottmann gyárnak volt a munkásnője a Radiceva uccában megmérgezte magát és rövid szenvedés után meghalt. Az életunt asszonyt unokabátyjának Gulyás Jánosnak a házába szállították.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a fiatalasszony azért vált meg az életől, mert összeveszett a férjével. Macankó szemrehányásokat tett feleségének, hogy az nem gondolja a ruái, nice az asszony sirva elfutott hazulról és unokabátyját

Gulyás Jánost akarta felkeresni. Macanko futva követte az uccákon át a síró asszonyt és észrevette, hogy felesége

futás közben a szájába gyömöszöl valamit. Meggyorsította lépteit, közben azonban az asszony unokabátyjának háza előtt összesett. Megállapították hogy a

halálrészét fiatalasszony ciankált nyelt le

és olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy már nem lehetett megmenteni az életnek.

Kedden reggel öt óra tájban Nagy Andrásné 25 éves asszony kísérelt meg zsírszódával öngyilkosságot.

Bor, kártya — ásó

Véres verekedés Bezdánban, a földhöz vágott pohár miatt

Az utóbbi idők legvéresebb verekedése játszódott le vasárnap éjszaka Bezdánban. Győrfi István Felső Rózsa uccai házában nagyobb társaság gyűlt össze. Kedélyesen borozgatni, majd kártyázni kezdtek. A hangulat mindinkább emelkedett s Horvát József 26 éves cipésmester jókedvében földhöz csapta borospoharát. A házigazda ezt személyes sértésnek vette és ráförmedt a vendégre, mire a cipésmester felajánlotta hogy megfizeti az eltört poharat. Erre aztán teljesen elmérgesedett a helyzet,

dulakodás támadt a szobában

s lassan az uccán vették észre magukat a vendégek.

Itt Horvát erősebb sértő kifejezést használt a házigazdára, mire Győrfi beszaladt a házba és ásóval tért vissza. Azonnal neki támadt a cipésmesternek s csakhamar esatattérré alakult át a Felső Rózsa ucca. Végül is rendőrség vetett véget a verekedésnek. Ekkor derült ki, hogy

Horvát József négy helyen életveszélyes sérüléseket szenvedett,

de súlyosan megsebezte az ásó a bátyja segítségére siető Horvát Istvánt is.

Az eljárás megindult.

Fülemüle pereskedés Beeskerekben egy kerítés miatt

A perkölttség eddig 6000 dinár

Beeskerekről jelentik: Friskan József és Friskan Pavel malitoráki gazdálkodók, akik amellől hogy testvérek még szomszédok is, évek óta perben állottak egymással. A pert József indította meg birtokháborítás címén fivére ellen, mert az, amikor tengerigörét építettett a kerítést néhány centiméterrel kitolta és így jogtalanul néhány négyzetcentiméter földet foglalt el. A beeskereki járásbírósa Pavelt ítéletében eimarasztalta és

a tengerigöré lebontására és a kerítés visszahelyezésére kötelezte.

Erre Pavel indított pert József ellen azért, mert a kérdéses néhány centiméter az övé volt és egy alkalommal, amikor vendégségben járt, József vette önkényesen birtokába.

A második pert most Pavel nyerte meg és újból a régi helyére építetteti fel göréjét.

Kérdéses azonban, hogy József nem indít-e újabb pert. Az eddigi perköltségek mintegy hatezer dinárra rúgnak.

Idősebb egyének egész testikmerülésénel és fáradtságánál

Kimerült és idősebb egyéneknek melegen ajánljuk: masszírozassák magukat „Alga“ preparátummal este lefekvés előtt és reggel felkelés előtt. Este a masszázs után könnyű lesz a teste, hosszú álma lesz, amelynek következtében ki-pihen magát és felfrissül. Reggel a masszázs után maradjon még egy ideig az ágyban. Ha utána felkel, végtagsai rugalmasak, járása könnyű lesz és mintha újjászületett volna, teste új frisseséget és életerőt fog érezni.

ALGA kapható mindenhol, 1 üveg ára 14 — Din
Reg. S. Br. 18.117

Nagyarányu lesz a dunabánsági magyarság oplenáci zarándoklata

Kovács István pápai prelátus, generalis vikárius, Agoston Sándor református püspök és Finta János gornyibregi plébános mondanak emlékbeszédet Oplenácon

A dunabánsági magyarság is le akarja róni hódolatát a vértanu halált halt Egyesítő Vitéz Alekszandar király emléke iránt. Az ország minden vidékéről az oplenáci királyi sirhoz zarándoklók százezreihez csatlakoznak a dunabánsági magyarok is. Széleskörű mozgalom irdult meg, hogy minél többen vegyenek részt a zarándoklalon és így adják tanujelét annak a gyásznak, mely a jugoszláviai magyar kisebbséget is érte Egyesítő Vitéz Alekszandar király halála-

val. A dunabánsági magyarság oplenáci zarándoklalan az egyházak is képviseltetik magukat és az oplenáci királyi sir előtt, az egyházak vezető személyiségei mondanak gyászbeszédet. Az első beszédet dr. Kovács István pápai prelátus, generalis vikárius mondja, utána Agoston Sándor református püspök, majd Finta János gornyibregi plébános tart emlékbeszédet.

Rendellenül vezette könyveit a csalárd bukással vádolt kikindai fakereskedő

A szubotical törvényszék elhalasztotta a tárgyalást, hogy beszerezhesse a csődiratokat és üzleti könyveket

A szubotical törvényszék Szeferanovics tanácsa kedden délelőtt folytatta Teodorov Gligorije veljka-kikindai fakereskedő csalárd bukás ügyének főtárgyalását. A hétfő délutáni tárgyaláson 12 tanút hallgatott ki a bíróság, tegnap délelőtt pedig Sztójánovics Jován és Ajdermüller Béla kikindai könyvszakértők terjesztették elő szakvéleményüket, amely szerint

Teodorov rendellenül vezette üzleti könyveit, pénztárkönyvnaplója egyáltalán nem volt és több helytelen fiktív tétel szerepel a főkönyvben és a mérlegekben.

Egyes kérdésekben eltérő volt a könyvszakértők

véleménye, ami heves vitára adott alkalmat közöttük és a védők között.

Teodorov a könyvszakértők vallomásaiból hozzáfűzte, hogy a vizsgálat során többször kérte, hogy utmutatással szolgálhasson a könyvszakértőknek a helyes tényállás megállapítása végett, de jelentkezését minden esetben elutasították. Pénztárkönyvet vezetett és azt a szakértők rendelkezésére is bocsátotta.

A bíróság ezután az államügyész indítványára december 24-ére halasztotta a főtárgyalást valamint a csődbíróság adóinak és Teodorov üzleti könyveinek beszerzését a kikindai törvényszéktől.

Három asszony borzalmas tűzhalála Morvaországban

Hét asszony életveszélyesen megsebesült — Rövidzárlat okozta a katasztrófiát

Troppauból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap éjszaka a morvaországi Obermohrau városkában. Rövidzárlat következtében tűz támadt Schaffer Ferenc lentilőlójában. A tűz rendkívüli gyorsasággal terjedt, néhány pillanat alatt lángborult az emeletes épület.

A gyárban főleg női alkalmazottak dolgoznak, akik rémületükben az ablakon ugrottak ki az utcára.

Három asszony, köztük egy ötgyermekes és egy háromgyermekes, szörnyen halt, hét asszony életveszélyes égési sebeket szenvedett.

Nagy részvét mellett temették el dr. Pap Ignác nyug. noviszádi főrabbit

Tegnap délután temették el dr. Pap Ignác nyug. főrabbit. A gyászszertartás tegnap délután két órakor kezdődött a zsufolásig megtelt noviszádi zsidó-templomban, ahol az oltáron volt felavatalozva az elhunyt főrabbi. A gyászszertartást a templomi kar éneke vezette be, utána dr. Kiss Henrik noviszádi, majd dr. Guttman szombori, dr. Gerzson József szubotical, dr. Tennen Vojislav topalai, dr. Goldstein rumai főrabbi beszélt. Ezután a hitközség nevében Frank Gyula elnök, a Chevra Kadisa nevében dr. Schwarz János elnök, bucsuztatták a volt noviszádi főrabbit, Klein Ármán főjegyző héber nyelven bucsuzott el volt főrabbijától. A templomból a több ezer főnyi gyászoló közönség a temetőbe kísért az elhunytat, ahol rövid ima után elhantolták.

A temetésen képviseltették magukat a hatóságok és az összes noviszádi egyházak kiküldöttei. A bánság részéről Gavrilovics Milivoj osztályfőnök volt jelen. A városi tanács küldöttségileg képviseltette magát a temetésen. A katolikus hitközséget dr. Vilt Vilmos elnök és Abraham János szindikus képviselték, a pravoszlávok részéről Popovics Milivoj lelkész, a reformátusokat Horváth Lajos lelkész, az evangélikusokat Mornau Frigyes lelkész képviselték. A noviszádi gimnázium is küldöttségileg képviseltette magát, mivel az elhunyt évtizedeken át volt hittanár a noviszádi gimnáziumban.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, máj- és vesztudulásnál, vértudulásnál, fejtájánál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

HALLO

Bécs

Az osztrák hazafias front azt tervezi, hogy Németország minden nagyobb városában megalakítja csoportjait.

Szombaton kezdi meg a rendszeres utasforgalom lebonyolítását Budapest és Bécs között az Arpad sinautó, amely az utat mindössze három óra alatt teszi meg. A sinautó utközben sehol sem áll meg, a határon sem. Utiköltség személyenként 24 pengő.

Budapest

Vajda József hetven éves ujlaki gazda most nősült nyolcadszor. Amikor az új asszonyt hazavitte a házhoz, fiatalosan le akart ugrani a kocsiról, de olyan szerencsétlenül lépett le, hogy bokáját törte.

Schuschnigg osztrák kancellár holnap érkezik a magyar fővárosba báró Waldenegg kíséretében. Az osztrák államférfiakat ünnepélyesen fogadják, az állomáson Gömbös Gyula miniszterelnök is megjelenik.

A Beszkárt igazgatósága elhatározta, hogy a jövőben fényjelzéssel indítja a vilamoskocsikat. Amikor az utasok felszálltak és a kalauz megadja a jelt az indulásra, piros fény gyulad ki és jelzi, hogy felszállni veszélyes. Indulás előtt a kocsivezető gombnyomással jelzőlámpát gyújt meg, hogy figyelmeztesse a közlekedési rendőrt, hogy a kocsit indulásra készen áll.

Bukarest

Az osztrák-román kliringegyezményt december végéig meghosszabbították.

Nagyvárad

Zelinka János prelátus-kanonok 88 éves korában Nagyváradon meghalt.

La Paz

Bolivia kormánya elrendelte az általános mozgósítást.

Kopenhága

A németalföldi kormány hajlandónak mutatkozik résztvenni a saarvidéki nemzetközi rendőrség összeállításában.

Moszkva

Kirov meggyilkolásával kapcsolatban Ukrajnában újabbán 37 embert tartóztattak le és átadták őket a katonai bíróságnak.

Madrid

Spanyolországban egy moztitűz alkalmából kitört vak rémületben nyolc embert a gyontapostak. Tizen megsebesültek.

Róma

Olaszországban betiltották a friss, vagy fagyasztott sertéshus, selyemhulladék és a selyemgubók bevitelét.

Karácsonyra szép és hasznos ajándékot vegyen hozzátartozójának
A legjobb szövet-beszerzési forrás:
Kulai posztólerakat, Noviszád
KRALJA ALEKSZANDRA 14
(A Párizsi Nagy Áruház mellett)
Oriási választék, kitűnő minőség, olcsó árak!

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Szubotica, Knjazza Mihaila ucca 2. Telefon 6-70
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapiokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Hőemelkedés, sok helyen eső

Az enyhe délnyugati légtömegek lassanként egész Európát elborítják. Előnyomulások közben bőséges esőket hoznak. A hőmérséklet helyenként elérte a 10 fokot, általában 3-6 fok között ingadozott.

A legközelebbi 24 órára élénk déli szél várható hőemelkedéssel, ködképződés, sokhelyen eső.

Vizállás

A Duna Budapest és Noviszád között árad, máshol apad, igen alacsony vízállása. Noviszádnál tegnap 125 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapielőtti helyzethez viszonyítva 10 centimétert áradt.

— A hadkötelesek eskütétele Beeskereken. Az 1884-1913-ban született beeskereki hadkötelesek vasárnap december 16-án reggel nyolc órakor teszik le a hűségüket Öfelsége II. Petár királyra a vásártéren.

— Szublimát kenyérral. Hétfőn este Ratkovics Radojka noviszádi 21 éves leányon a mérgezés tünetei mutatkoztak. Értésítették a mentőket, akik megállapították, hogy az életunt leány szublimáttal mérgezte meg magát. Ratkovics Radojka a kórházba való szállítása után kijelentette, hogy két szublimát paszillát vett be — kenyérral. Tettének oka egyelőre ismeretlen, állapota nem súlyos.

— Tegyen próbát egy nyolcad kiló kávéval s győződjék meg kávéjuk elsőrendű minőségéről. — Gausz Viktor, fűszerkereskedés, Noviszád, Háltér.

— Hat hétfő feküdt holtan lakásán egy öngyilkos asszony. Kremsből jelentik: Most sikerült a hatóságoknak kideríteni Ernestine Tempe 57 éves házvezetőnő eltűnésének rejtélyét Ernestine Tempe szeptember végéig Gobelsburgban élt mint házvezetőnő. Gazdája meghalt, elvesztette állását és ezután Kammernebe költözött. A házvezetőnő, azután rejtélyes módon eltűnt. Keresték és sehol sem találták meg. Most azután behatoltak a hatóság emberei a házvezetőnő elzárt lakásába és nagy megdöbbenésükre holtan találták az asszonyt. A konyhában szemmaradványokat találtak, amiből kiderült, hogy Ernestine Tempe szénegázzal követett el öngyilkosságot. A holttest már annyira oszlásnak volt indulva, hogy az orvos megállapítása szerint a házvezetőnő hat hete feküdt holtan lakásában.

A Szloboda-szálló éttermében

csütörtökön malacpörkölt és malacpecsenye. Kifűnő italok!

A Schwarzmanoff-jazz muzsikái!

— Kik vehetnek részt a szombori katolikus hitközségi választásokon? A szombori róm. katolikus képviselőtestületi hitközségi választásokat ez év december 13-án tartják meg. A hitközségi képviselőtestületi választásokon minden 21. életévét betöltött katolikus férfi résztvehet, aki 1933 év végéig kifizette adóját.

— Százszentlás egy bánáti falucska. Beeskerekről jelentik: A Jasa Tomičstól két kilométernyire fekvő Vladimirovo szelo tavasszal ünnepli meg fennállásának 100. évfordulóját. A községet 1358-ban a zágzebi kőptalan telepítette, amiért is Kőptalan falvának nevezték. A telepítés alkalmával 30 magyar és 30 német családot telepítettek ide és a kis község létszáma azóta is alig emelkedett.

— Emésztési nehézség k. gyomorfájás gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizalmak álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

— Gumi kövezet. Londonból jelentik: Sir Michael Sadler, az University College rektora azt javasolta, hogy Oxfordban a kocsikatat burkolják gumitömbökkel, mivel a város pompás, régi épületeinek biztonságát súlyosan veszélyezteti a város óriási forgalma okozta rázkódtatás. A javaslat utal arra, hogy London néhány legforgalmasabb utcáján már sikeres kísérleteket végeztek a „gumi-kövezzel”.

— Futballozás közben agyonrugta társát egy alekszandrovói kislfiú. Beeskerekről jelentik: Craya közelében Alekszandrovo községben halálos szeren cséllenség történt. A futballozó gyerekek közül Szavacarev Szredoje játék közben gyomron rugta Tokuly Branko kislfiút, aki a rugás következtében összeesett és meghalt.

— Választóvízzel megmérgezte magát és meghalt egy szombori órástanonc. Hétfőn este a szombori kórházban meghalt Elmer Károly, 14 éves szombori ékszerészstanonc. A fiú Wagner szombori ékszerész-nél állt alkalmazásban és vasárnap öngyilkossági szándékból választóvizet ivott. Állapota elcsinte nem volt aggasztó, azonban hétfőn hirtelen bonyodalmak léptek fel és a szerencsétlen inasfiú hétfő este ki-szenvedett. Az érzékeny fiú állítólag azért követte el tettet, mert munkaadója vasárnap valamiért megszigta.

NOVEMBER 12-ÉN, TÖRTÉNELMI ÉS ISKOLAI ÉRTÉKELÉSÉK KÖZÖTT
Legnagyobb választék és legolcsóbb árak!
A. LAKS SPECIÁLIS BÓRÁRÚDLÉTELÉBEN
Noviszád, Duna ucca 3.

Az a gyamu, hogy művészi kéz rajzolta meg Reysereknek a százdínárokat

Megindult a vizsgálat az új nyomon

Beeskerekről jelentik: Radojkovic Milorad vizsgálóbíró tegnap délelőtt hallgatta ki a Reyserek fele pénzhamisítás ügyében Arnold Nusit, a lefartóztatott Arnold András teológus nővérét, aki súlyosan terhelő vallomást tett Andrejevics Dragolyub, az egyik jelenlegi vizsgálati fogoly felesége ellen. Arnold Nusi vallomása szerint a hamis százdínárok rajzát nem Reyserek dr. hanem Andrejevics Dragolyubné készítette, aki

iskolát végzett iparművész és kítőnően rajzol.

Egyszer szemtanuja is volt, amikor Andrejevicsné egy százdínárost rajzolt. Állítását levelekkel is tudja igazolni.

A vizsgálóbíró most az új irányban is megindította a vizsgálatot.

Mire a tolvait elfogták, már el is itta a lopott pénz felét

Marics Sztoján szombori péksegéd szombati este bekopogott Báló János bezdáni pékmeisterhez és éjjeli szállást kért. Mivel Báló ismerte Maricsot és tudta, hogy állás nélkül van, szívesen fogadta, vacsorát adott neki, majd nyughelyet. Reggelre aztán Marics nyomtalanul eltűnt, sőt magával vitte a segéd ruháját és 62 dinárnyi készpénzt is. Az esetet azonnal jelentették a csendőrségnek és két közcsendőrt még a délelőtti folyamán rá is akad Maricsra az egyik ut-széli csárdában. Mire a hatóság emberei megjelentek már el is itta a pénz felét, a ruhát azonban maradéktalanul megtalálták nála. Bekísérték a bezdáni csendőrségre, onnan pedig a szombori ügyészségre szállítják.

Nagy botrány egy beeskereki kávéházban

Csattoltak a pofonok, röpködtek a biliárdgolyók

Beeskerekről jelentik: Kinos botrány játszódott le vasárnap délelőtt a Vojvodina szálló kávéháztermében, amikor a helyiség tömve volt újságolvasó közönséggel. A terem egyik sarkában, ahol a biliárd asztalok állanak, Engelsmann Imre beeskereki kereskedő megsértette és lehordta Szlaruljev Ilija szintén beeskereki kereskedőt. Hosszas szövtátság keletkezett, amelynek során kölcsönösen sértegették egymást, majd mind két oldalról

pofonok csattantak el, sőt biliárd golyók is röpködtek a levegőben.

Az incidensnek a kávéházban tartózkodó Marjanovic Petar alkapitány, rendőrbíró vetett véget, aki felírta a verekedő kereskedők neveit.

A rendőrség Engelsmann és társa ellen nyilvános helyen való közbotrányokozásért indít eljárást.

Pápua kormánya harcot indít az emberevők ellen

Pápua kormánya elhatározta, hogy végleg kiírja az ország legtavolabbi nyugati részében még divó embercvést, amelyet a vad Goilabatorzsek üznek. E célból nagyobb rendőrallo-mást fognak építeni a Fli és Kikori tolvók között, ahonnan rendőrcsapatok fogják bejárni a Goilaba völgyét és hegveit, ahol az ember-vad törzsek tanyáznak. A területen nagyon gazdag arany-, ezüst- és vastelepeket sejtenek. Egy angol cég már kiaknázási jogokat is kért.

A személyazonossági igazolványok kiváltása. A noviszádi rendőrigazgatóság ezúton is közli, hogy a személyazonossági igazolványokat naponta csak délután félnyolc és félhat óra között adnak ki. Minden igazolványhoz két fényképet kell mellékelni.

— Hová lett a négyezer dinár? Beeskerekről jelentik: Ott János beeskereki napszámos jelentést tett a rendőrségnek, hogy Déli sor 4. számú házából eltűnt 4000 dinár megtakarított pénze. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Bálnavadászok rekordszákmánya. Londonból jelentik: Egy bálnavadászflotta, amely hét hónapig vadászott bálnákra a Behring tengerben, 339 óriási cettel tért vissza Vladivosztkba. A rekordszákmány 100 tonna friss bálnahúst, 900 tonna zsirt és 220.000 doboz bálnakonzervet eredményezett.

Külföldi tőrszámlatok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80-8.30, Bécs 9.16-9.18, Prága 53.70, Berlin 5.55-5.59, London 219.50.

Zürich. Páris 2036.25, London 1329, Newyork 383.95, Brüsszel 72.15, Milano 2636, Madrid 4217.50, Amsterdam 208.85, Berlin 124.15.

Arak a budapesti terménytőzsde és határpiac Budapestről jelentik: A terménytőzsde a készáru-piac irányzata tartott volt. Tiszavideki buza legala-csonyabb árfolyama 16.20, legmagasabb 16.95, felső-tiszai 15.85-16.65, egyéb származású 15.80-16.30. A határidőpiac irányzata gyengén tartott. Buza márciusra 16.15-16.16, májusra 16.55-16.56, rozs márciusra 13.26-13.28, tengeri májusra 11.34-11.36.

Bécsi sertésvásár. Felhajtás 4657 zsirsértés, 3343 hussértés. Az irányzat zsirsértésben közepes, hussértésben lanya. Elsőrendű zsirsértés 125-130, 5-reg 105-116, paraszt 116-123, hussértés 110-130.

— Izületi eszuznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, légy székletet, jó emésztést és kellemos közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a Ferenc József víz rendkívül enyhe és jóltevő hatását vese-, hólyag-, prostata- és végbélhajoknál, továbbá sérvben szenvedőkénél is.

— Öngyilkos lett egy szombori fiatalember. Vujkovic Nikola 17 éves szombori fiatalember, apjának id. Vujkovic Nikolának a crvenkai szállásokon Prnyavorban levő házában hétfőn reggel 9 mm átmérőjű flobert fegyverével halántékon lötte magát és azonnal meghalt. Vujkovic a haditengerészetnél szolgált, ahonnan betegsége miatt egy hónappal ezelőtt elbocsájtották. Azóta otthon tartózkodik és senki sem gyanította, hogy milyen sötét gondolatokkal foglalkozik. Vasárnap még moziban volt a fiatalember, ahonnan jókedvűen tért vissza. Szülei nem tudják, hogy mi ragadta végzetes tetteire.

— Rendőrkékre került a becskeréki rablótámadás harmadik tettese. Becskerékről jelentik: A rendőrség háromnapos nyomozás után elfogta a Beogradszka uccai rablótámadás harmadik tettesét is aki Boszilykov Dénes és Scherban Dimitrije kíséretében kirabolta özv. Hacker Lőrincét. A harmadik támadó Molnár István rovtottmultu esavargó, aki beismerte, hogy részt vett a rablótámadásban, de a lakásban nem járt, hanem csak a kapu előtt falazott.

— Egymillió fontot keresett London a Marina-esküvőn. Londonból jelentik: A londoni vállalatok most kezdik elkészíteni a Marina-esküvő üzleti mérlegét. Megállapították, hogy az ökölő Westend-negyed áruházainak, üzleteinek, kávéházainak és szállodáinak bevétele egymillió fonttal haladta meg az átlagot az esküvő hetében. A híres Selfridge áruházban az esküvő napján 300 ezer vevő fordult meg, ami messze felülmúlja a legnagyobb karácsony előtti forgalmat. Mindenütt sorbaálltak a vevők. A Selfridge, amely a hercegi pár lakodalmi tortáját készítette, kis másolatokat készített ebből a tortából. Az apró tortából hatvanezer darab fogyott el.

— Ha Arany öfelsége hurokolódik: — Washingtonból jelentik: Az amerikai kincstár kétmillió dollár értékű aranykészletének átszállítását a sanfranciscói pénzverdeből a Coloradóban fekvő denveri pénzverdebe befejezték. A művelet a kincstári hivatalnak csak vasúti fuvardíjakban 300 ezer dollárba került. Azonkívül óriási összegeket fizettek a rendőrök és titkosrendőrök hadseregének, akik ezt a nagy aranyzállítást az átszállítás alkalmával a rablótámadások veszedelmétől megvédték.

— A kanzasi nők baltás hadjárata az alkohol ellen. Newyorkból jelentik: Kanzas állam most készül az alkoholtilalom eltörlésére. A kanzasi nők egyrésze hevesen tiltakozik ez ellen és „száraz” rohamosztágot szervez. A rohamosztágot baltákkal fegyverzik fel magukat, azzal fenyegetőznek, hogy a titkos kocsmákat megrohanják és szétrombolják. Amennyiben az alkoholtilalom valóban megszűnik, a női rohamosztágot állandó ostrom alatt fogják tartani a vendéglőket.

— Sztáramoravica népesebbé novembertben. Született tizenegy fiú és öt leánygyermek. Házasságot kötött: Karai József Csertán Juliánával, Cvetkovic Dragomir Rókus Jagodával. Meghaltak: Kósa Lidia háztartásbeli 71 éves, Szabó Batanes Mihály földműves 53 éves, Majláth Mária 5 éves, Kádár Mária háztartásbeli 75 éves, Bese Julianna háztartásbeli 26 éves, Rakovic László 14 napos, Szolnoki László 2 napos, Juhász Mária háztartásbeli 74 éves, Kiss József 3 hónapos korában.

Angolok akarják megvenni Schapellernek, az auroizmünsteri kastély titokzatos lakójának legújabb találmányát

Schapeller új találmánya kiscsúszás után megállítja a motoros járművek működését — A térerő feltalálójának és Attila sirja kutatójának legújabb üzlete

Auroizmünsterből jelentik: Az auroizmünsteri kastély titokzatos lakójának Schapellernek érdekes vendégei vannak. A kastélyban jelenleg két angol tartózkodik és pedig Ernst David Cooper tengerészmérnök és Cyril W. Davson londoni mérnök. A két angol mérnök a titokzatos feltaláló anyagi helyzetét vizsgálja felül és az a céljuk, hogy Schapellert szanálják. Az angolok már hetek óta tárgyalnak Schapellerrel, aki felajánlotta nekik legújabb találmányát.

A találmány hír szerint egy gép, amely képes arra, hogy minden motorikus erővel hajtott járművet, közfékedjék az szárazon, vízen, vagy a levegőben, üzemenküvüli állapotba helyezzen.

Schapeller ezt a találmányát egy izben már értékesíteni akarta. Amikor el akarták árverezni kastélyát, megjelent Schapeller müncheni megbízottja August Apell egy nem

zeti szocialista pártvezérnél és százezer márkát kért a találmányáért, hogy ezzel az összeggel el lehessen halasztani az auroizmünsteri kastély árverését.

Hír szerint az angolok rendkívül érdeklődnek a találmány iránt és százezer márkát akarnak érte adni. A találmány egy golyóban van elrejtve és csak Auroizmünsterben lehet előállítani, mert csak ott található földugár, amely a találmánynak nélkülözhetetlen alkatrésze. A találmány értékesítésére Lichtenstein fővárosában, Vaduzban részvényársaság alakult. Az ajánlatot annak idején a németek nem fogadták el és most az angol mérnökök tárgyalnak a találmányról. Nem lehetetlen az sem, hogy Schapeller, aki a térerő állítólagos felfedezésével tette ismertté nevét, majd pedig aztal, hogy Attila sirja után kutatott, újabb trükköt talált csupán arra, hogy anyagi nehézségeitől megszabaduljon.

—

— Az infáns önérzete és a házasság. Párisból jelentik: A volt spanyol trónörökös fiatal felesége Cherbourgban a hajóra szállt és hazautazott Havannába. Ez az utazás megerősíti a híreket, amelyek a fiatal pár közeli válásáról szólnak. A volt spanyol király fia, mint ismeretes egy svájci tüdőbeteg sanatóriumban ismerkedett meg egy gazdag kubai ültetvényes szép lányával. Apja akarata ellenére vette el másfél évvel ezelőtt a középamerikai polgárlányt. Most már egy idő óta külön éltek Párisban. Amikor a fiatalasszonytól megkérdezték a kikötőben, hogy igazak-e a válásáról szóló hírek, némán vállat vont. Férje nem kísérte el a hajóhoz. Beavatottak szerint a fiatal pár elhidegülése akkor kezdődött, amikor néhány hónap múlva az asszony kijejezte azt a kívánságát, hogy férjét bemutassa Kubában élő szüleinek. A volt király, aki abba már valahogy beletörődött, hogy fia polgárlányt vett el, hallani sem akart arról, hogy a spanyol extrónörököt egy amerikai ültetvényesnek „bemutassák”. Ugylátszik erősen hatott a fiára ebben az irányban. A fiatal herceg feleségét nagyon szerette ugyan, családjára kevésbé volt kíváncsi. Ez a magatartás sértelte az asszony önérzetét és végül is, úgy látszik elrontotta a házasságot.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felvívódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnemés, fülzugás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűz gyorsan megelékníti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

— Jól sikerült a szentai karitás est. Vasárnap este rendezte Gere Vince a munkástelepi adminisztrátor a már évek óta szokásos szentai karitás estét. A műsort a Szent Teréz énekkar énekszámai és egy háromfelvonásos vallásos tárgyú szociális szindarab töltötte ki. A szindarab betanítása Gere Vince érdeme. A főbb szerepeket Oltay Margitka, Pethő Nándor, Szalay István, Balla Panni játszották s játékkukkal a többi szereplők alakításával együtt sok tapsot kaptak a termet zsufolásig megtöltő közönségtől. Az est tiszta jövedelmét az adminisztrátor által felállított ingyenes gyermekkonyha javára fordítják.

— Női ruhák, pullover, kiző, leghőnemi, kezilyű és harisnya szükségletét FISCHER J. és FIA cégnél Noviszadon szerezzébe.

— Öngyilkosság a noviszádi Detelinárán. Tegnap délelőtt értesítették a noviszádi mentőket, hogy a Detelinárán, a Vojvoda Vuka ucca 101 számú házban öngyilkosság történt. A mentők azonnal kiszálltak a helyszínre, ahol Bugarszki Mária 54 éves asszonyt lakásán felakasztva, holtan találták. Az életunt asszony holttestét beszállították a kórház halottas házába. Tettének oka egyelőre ismeretlen. Valószínűnek látszik, hogy azért vált meg életétől, mert férje néhány nappal ezelőtt elhagyta.

— Mindenki arról beszél, hogy milyen elősrankuak az Orion rádiók. Elő a kedvező részlelítésre is BELB, Futoski put 9.

— Három méter husz centiméter a világ legmagasabb embere. Bécsből jelentik: Az orvosok társaságának legutóbbi ülésén bemutatta dr. Adalbert Fuchs tanár egy óriási ember fényképét, akit a tanár keleti útja alkalmával Perzsiában látott. A perzsa óriás három méter husz centiméter magas, sulya kétszázkiló. A tanár szerint az óriás eleinte egészen normálisan fejlődött és csak később lehetett rajta tapasztalni az abnormális növekedést. A tanár szerint a rendküvüli fejlődéssel kapcsolatban csontkinövésék és daganatok keletkeztek az óriáson. Fuchs professzor nem tudta megvizsgálni a különös óriást, de valószínűnek tartja, hogy beteges jelenségről van szó. Érdekes volt az is, hogy az óriás csak igen nehezen mozgott és ha hajón utazott emelődaruval emelték ki és be a hajón. Kétségtelen, hogy a perzsa óriás a legmagasabb ember, akit valaha a világon láttak.

— Chaplin és a gép. Hollywoodból jelentik: Befejezéséhez közeledik Chaplin új filmje. Egyelőre keveset árulnak el Chaplin munkatársai a film tartalmából. Lényege a tulfejlett géptechnika kicsufolása lesz Chaplin szokás szerint szegény ördögöt játszik a filmen. Bekerül egy csodálatosan felszerelt gyárba. Nem tudja elviselni a gépies életet és a gépek diktaturáját. Fellázad a gépek ellen és egy óvatlan pillanatban egyszerre megnyomja az összes elképzelhető gombokat és megrántja a legkülönbözőbb fogantyukat. Pokoli zürzavar támad, az egész géprendszer megbolondul. A jelenet a beavatottak szerint példátlanul mulatságos és amellettt mély és megkapó. — Chaplin ebben a filmjében sem beszél, a film azonban egyébként hangos. Januárban készüli el. A női főszereplő Pauline Goddard, akit már több ízben emlegettek, mint Chaplin leendő feleségét.

Vrbászi hírek

Novivrbászon vasárnap tartják meg 8 község hadköteleseinek eskütételét. Reggel kilenc órakor a vásártéren a következő községek hadkötelesei esküsznek fel: Novivrbász, Sztárvrbász, Dobropolye, Pasiesevó, Novesóvé, Sztarisóvé, Torzsa és Kucura. — Sztárvrbász részére befejezték a harmadikosztályú kereseti adók tárgyalását. Adóhivatal általában többet irányozott elő, de a bizottságnak sikerült az adótkivetést a gazdasági helyzettel összhangba hoznia. — Szombaton este a jövő évi községi jubileum előkészítő bizottsága rendezésében Weimann Péter főesperes tartott érdekes felolvasást Képek a község történetéből címen. — Vasárnap este dr. Trischler József tartott mezőgazdasági felolvasást.

— Öngyilkos lett, mert félt a korbács-tól. Londonból jelentik. Szomorú fogolytragédia játszódott le a napokban a dartmoori fogházban. Ernest Collins sofőr, aki vizsgálati fogságban volt, felakasztotta magát, mert félt a megkorbácsoltatástól. Rablás miatt 12 korbácsütésre ítélte a bíróság. Ítélete nemsokára jogerőre emelkedett volna és ez a kemény büntetés már előre kétségbe ejtette a fiatal foglyot. Megrendítő levelet hagyott hátra nővére számára. — „Egyre várom azt a borzalmas napot, amikor a „kilenefarku macska“ elkezd majd a hátamon esattogni. Minden éjjel erről álmodom. Napalaim is borzalmasak magányos cellámban. Két rendőr van a fejemen és agyamat korbácsolja folyton. Nem bírom tovább“. A vizsgálóbíró, aki az öngyilkosságot hivatalosan megállapította, verdiktjében megjegyezte: „Kétségtelen, hogy sokan azt tartják, hogy a korbácsbüntetés túlságosan barbár módszer a mai időkben. Mások hasznosnak tartják. Erről sokat lehetne vitatkozni“.

A szilvamaravicai iparosok és kereskedők adótárgyalása. December 12-én: Halasi Sándor 10.400, Kuruc Lajos 8.100, Kiss János 7.900, Nagy Balogh István 9.300, Kocsis József 12.000, Buzás Lajos 9.400, Pásztor Mihály 3000, Török Sándor 10.000, Nagy András 5900, Boza Pál 7500, Szedlák József 3000, Boza József 4000, Horváth Sándor 5000, Soós Sándor 10.400, Pandek Sándor 9.300, Keresztúri Lajos 4000, Heiler Péter 5600, Farkas József 3600, Kósa Mihály 3000, Dragics József 4000, Nemes Márton 4000, Bálint Lajos 5600, Juhász János 9600, Kiss Lajos 4300, Itj. Fekete János 3200, Muzsik József 2400, Király István, 3200, Györe Sándor 2400, Györe József 2400, Fütő János 14.100, Csepcsik József 4000, Steiner Ferenc 4800, Király János 4800, Herold Sándor 4800, Mészáros István 3400, Kuruc József 4000, Majláth János 6000, Jurgenzon Endre 3600, Fáber Jakab 3600, Hallgató Imre 7800, Kopilovics István 10.500, Patkány Sándor 3000, Gaál József 4800, Panyi Lajos 15.300, Forró Gyula 3600, Hevesi András 2400, Scheffer József 4000, Virágh Antal 3200, Bagi János 9600, Göblös István 3400, Mohácsi Lajos 3200, Nemes János 4000, Papp Lajos 2500, Takács Mihály 2500, Kollár István 10.000, Bálint István 4000, Kiss Károly 4000, Banai Lajos 4000, Kurek Mihály 4000, Nagy Bíró István 4800, Onodi Sándor 5000, Grac József 5000, Róth Frigyes 3000, Baumhaecker József 2500, Ivanyos Sándor 4000, Onodi Bálint 500, Tóth Mihály 2000, Szőci János 800, Gujás Lajos 2600, Szuhankó József 500, Méhes Sándor 2000, Jósvai Lajos 2100, Csernek Pál 3340, Bogárdi János 1000, Szabó Batancs Mihály 5460, Karai Lajos 3000, Juhász Lajos 1700, Kerék András 3060, Geller Sándor 1900, Kucor József 4500, Bálint József 180, Farkas Vince 19.170, Mészáros János 12.000 Schreier Imre 24.000 dinár.

— Noviszádi anyakönyvi hírek. December 3-tól 10-ig született 5 fiú és 11 leánygyermek. Házasságot kötött Mirszalek Iván és Pantelics Koszara. Meghaltak: Bánai Katka 28 éves, Bozsics Jován Szt. Becsej, 50 éves, Kuzmanovics Sztoján Szt. Karlovci, 27 éves, Jozsimovics Dusánka Kamenica 9 éves, Karna Jenő 28 éves, Schubert János 76 éves, Piller Erzsébet 16 napos Bas Julia 27 éves, Vitaszovics Obrád 39 éves korában.

KÖZGAZDASÁG

Szent György naptól Szent György napig fogadják fel a cselédeket Szentán

A szentai Gazdakör mozgalmát indít a vagyontalanok városi illetékeinek csökkentésére

Szentáról jelentik: A szentai Gazdakör vasárnap választmányi ülést tartott, melynek tárgysorozatán több fontos ügy szerepelt. Napirend előtt Vámos János alelnök meleg szavakkal üdvözölte Tóth Miklós egyesületi elnököt névnapja alkalmából.

Novoszel János titkár indítványára kimondta a választmány, hogy

ragaszkodik az év tavaszán, a gazdakör kezdeményezésére a rendőrség közbejöttével a mezőgazdasági cselédek között kötött egyezséghez

mely szerint az éves cselédeket ezután nem január elsején fogadják egy évre, hanem Szent György napjától Szent György napjáig, ami által elejét veszik a gyakori visszaéléseknek, hogy a cselédek kibéreltetik magukat és a nehezebb munka megindulásakor áprilisban és májusban kilépnek a szolgálatból, viszont a téli hónapokra arányos téli bért követelnek. A választmányi ülésen jelenlevő gazdák határozatilag kimondták, hogy a tavaszi cselédfogadást a jövő év elején gyakorlatilag is végrehajtják és január elsején a közbeeső 4 hónapra ideiglenes megállapodást létesítenek eddigi cselédeikkel és Szent György napkor kötnek éves szerződéseket új cselédeikkel. A gazdaérdek védelmére kérik fogják újra a rendőrhatalóság támogatását annak hangsúlyozása mellett, hogy

a tervezett újabb rendszer az éves béresek érdekeit is szolgálja,

amennyiben a cselédváltások nem a tél közepén lesznek s ezáltal a cselédek téli ellátása és lakása minden körülmények között biztosítva lesz a tavaszi munka megkezdéséig.

A választmány elhatározta, hogy

az oplenáci zarándokuton Tóth Miklós egyesületi elnök vezetésével mintegy 20—25 faggal képviselteti magát.

Érett megfontolás után városi képviselő tagjai utján azt a javaslatot terjeszti a választmány a közgyűlés elé, hogy a teljesen vagyontalan embereknek a szegénykataszterbe való felvételéhez szükséges városi illetékeket, valamint a házasságkötésnél a város számára fizetendő városi illetékeket egyszer és mindenkorra engedje el a város. Lehetetlennek tartja ugyanis a gazdatársadalom, hogy amikor teljesen vagyontalan ember ingyenes kórházi kezelést kér, másoldalról a város illetéket szedjen a kiállított szegénységi bizonyítvány után. Ugyanilyen az eset akkor is, amikor a törvény tiltja a vadházasságokat viszont az ilyen vagyontalan felek házasságkötésénél tetemes összeg illetéket kell lefizetni.

Az ilyenmü állami illetékek törvényhozás utján leendő mentesítése végett alaposan megindokolt memorandumban fog az összes gazdakörökhöz, ipari és kereskedelmi egyesületekhez, az összes felekezeti hitközségekhez, továbbá a bács megyei egyházi főhatósághoz fordulni, hogy Szentá város képviselőtestületéhez benyújtandó közös kérvényben kérjék a várost, hogy az ilyen állami illetékek elengedése végett országos akciót indítson s a kormányhoz forduljon a szegénység érdekében.

A választmányi ülésen még több segélyezési ügyben határoztak s az egyesület belső életére vonatkozó határozatokat hoztak.

Noviszádi terményutózsde

Uj buza 78 kgos 2%, bácskai Noviszád környéki 106—107, Szombor környéki 106—107, középbácskai 106—107, felsőbácskai 106—107, tiszai hajóból 114—116, begai hajóból 113—115, felsőbánati 106—108, délbánati 105—106, szerémi 106—108, szlavóniai 112—114.

A privilegizált kiviteli társaság által külföldre szánt termények árai:

Buza: tiszai hajó Csurugig 80 kg 2% 134, Csurug alatt 133, begai hajóból 133, csatornai hajóból Kula—Becsej között 132, bácskai és bánati dunai hajóból 79 kgos 2% 131, dunai hajóból szerémi 124, szerémi szávi hajóból 120.50, csatornai hajóból Crvenka és Bezdán között 129.

Rozs: bácskai 105—107.

Árpa: 65/66 kgos bácskai és szerémi 105—107.50,

67/68 kgos bácskai és szerémi tavaszi 125—127.50.

Zab: bácskai és szerémi 76—78, szlavóniai 81—83, hajórakomány 84—86.

Tengeri: bácskai, uj, gar. minőség 58—59, bácskai szárított 64—65, bácskai december—januárra 60—61, bánati uj, gar. minőség 53—56, bánati szárított 61—62, szerémi uj, gar. minőség 58—59, szerémi szárított, indijjai paritásban 64—65, szerémi indijjai paritásban december—januárra 60—61, szárított hajórakomány 73—74, mixed hajórakomány 67—69.

Buzaliszt: (az árak gyűjtőforgalmi adó nélkül értendők) bácskai és bánati állomásról nullás gg és g 170—190, kettes 150—170, ötös 130—150, hatos 112.50—122.50, hetes 100—105, nyolcas 90—95, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 167.50—177.50, kettes 147.50—157.50, ötös 127.50—137.50, hatos 110—120, hetes 100—105, nyolcas 90—95.

Buzakorpa: bácskai és szerémi jutazsákokban 72—74, bánati jutazsákokban 71—73, hajórakomány jutazsákokban 73—75.

Fehérbab: bácskai és szerémi 2% zsák nélkül k. d. 127.50—130, fehér zsák nélkül hajóból 134—136, tarka szlavóniai 87.50—90.

Irányzat: Kellemesebb.

Forgalom: Közepes.

Szombori terményutózsde

Buza: bácskai, Szombor környéki 78—79 kg. 105—107, bácskai tavaszi 67—68 kgos 120—122.50, felsőbácskai 105—107, szerémi tavaszi 120—125, szlavóniai 110—112, szerémi 104—106, Tisza bácskai 114—116, Tisza bánati 114—116, bánati 79 kgos 103—105.

Rozs: bácskai vasut 102—104.

Zab: bácskai vasut 78—80, szerémi és szlavóniai 78—80.

Árpa: bácskai 105—107.50, szerémi 105—107.50.

Tengeri: bácskai vasut prompt 62—64, Szombor környéki prompt 56—58, bácskai vasut december—január 56—60, szerémi vasut prompt 62—64, szerémi vasut 56—58, szerémi december—január 58—60, bácskai hajó 73—75.

Bab: szokvány 127.50—132.50.

Buzaliszt: nullás gg és g 170—190, kettes 150—170, ötös 130—150, hatos 110—130, hetes 100—105, nyolcas 90—95.

Korpa: prompt 72—74.

Irányzat: Barátságosabb.

Forgalom: 38 vagon.

Hirdessen a Reggeli Újságban!

S P O R T

Vezet a Gradjanszki, a ZsSK és a Graficsár

A NAK megkezdte pontszerző munkáját

A noviszádi alszövetségben most már minden csapat lejátszotta őszi bajnoki mérkőzéseinek felét, sőt legtöbbször már a két harmadát is. Egyedüli kivétel a NAK, amely eddig mindössze két bajnoki mérkőzést játszott, tehát még nagy feladatok előtt áll. Lassan-lassan rendeződik a helyzet a tabellán is, amely azonban a szezon végén sem nyújthat majd tiszta képet, mert hiszen a Mácsva hátralevő három bajnoki mérkőzését tavaszra halasztották.

A Vojvodina vasárnapi győzelmével megkezdte előtörését s már csak gólkülönbség választja el az első helyezett Gradjanszkitól. A NAK is megnyerte második bajnoki mérkőzését és így még első is lehet, mert nincs olyan csapat az első osztályban, amely eddig legalább két pontot ne veszített volna.

A tabella állása:

ELSŐ OSZTÁLY

1. Gradjanszki	5	3	0	2	19:13	6
2. Vojvodina	4	3	0	1	7:5	6
3. Mácsva	3	2	0	1	17:3	4
4. Makabi	3	2	0	1	10:3	4
5. Rádnicski	4	2	0	2	4:15	4
6. NAK	2	1	0	1	3:2	2
7. Szloga	5	0	0	5	3:15	0

A másodosztályú noviszádi csoportokban a Zs. S. K. és a Graficsár vezet. A Vasutasok pillanat-

nyilag megelőzik a Postásokat, mert csak egy pontot vesztek, a Postások viszont kettőt. Ennek a csoportnak helyzeti sorrendje még lényegében változhat, mert a különbségek nem nagyok.

Első csoport

1. ZsSK	4	3	1	0	8:3	7
2. Postás AK	4	3	0	1	13:6	6
3. Karagyorgye	4	2	0	2	5:5	4
4. Isztra	4	1	1	2	5:6	3
5. Napred	4	1	0	3	11:3	2
6. Jugoszlávia	4	1	0	2	2:16	2

A második csoportban a vezető Graficsár legfőbb előnye, hogy eddig valamennyi mérkőzését megnyerte, egyetlen pontot sem veszett. Még egy mérkőzése van hátra, „konkurrensének” pedig egysem, tehát ha bírja az iramot, megmaradhat az élen. A Grafikusok pozícióját a Szlávija és a Trgovacski veszélyeztetheti, a többi aligha szólhat bele az elsőség kérdésébe.

Második csoport

1. Graficsár	3	3	0	0	12:4	6
2. Szlávija	4	2	1	1	11:3	5
3. Trgovacski	4	2	1	1	9:3	5
4. Rapid	3	1	0	2	4:6	2
5. Viktória	4	0	0	4	1:20	0

Befejeződött a középbácskai elsőosztályú bajnokság őszi fordulója

Az Odzsaci SC és a Kulai Hajduk a listavezetők

A vasárnapi fordulóval befejeződött a középbácskai első osztályú bajnokság őszi fordulója. A jelenleg kitűnő formában levő kulai Hajduk az idén került az első osztályba és egy csapásra meghódította a közönséget és legjobb eredményeket ért el a vezető vrbászi csapatok ellen. A Hajduk 12 ponttal őszi bajnoka a középbácskai csoportnak maga alá gyűrve a Dulcist.

A dunai csoportban még egynéhány mérkőzés vár eldöntésre. Az Odzsaci SC vasárnapi mérkőzésén nagy gólarányban győzött és így utólrta a bezdánikat és a tabella élére került, amelyet előreláthatólag meg is tart az ősszel. A Tri Zvezde hátralevő mérkőzéseiben javíthat helyzetén.

A bajnokság állása:

DUNAI CSOPORT

1. Odzsaci SC	3	7	0	1	34:6	14
2. Bezdáni SE	3	7	0	1	33:9	14

3. Tri Zvezde	6	5	0	1	20:10	10
4. Szombori Sport	8	3	2	3	16:12	8
5. Szombori AK	8	3	1	4	14:17	7
6. Szombori Zsak	8	2	2	4	11:25	6
7. Crvenkai SK	7	2	0	5	10:23	4
8. Mileticsi SK	6	0	1	5	2:15	1
9. Szombori Szlávija	5	0	0	5	3:15	0

KÖZÉPBACSKAI CSOPORT

1. Hajduk (Kula)	7	5	2	0	14:8	12
2. Dulcisz	7	5	0	2	35:6	10
3. Krivaja	7	3	3	1	10:8	9
4. Bajmoki AK	7	3	1	3	15:11	7
5. Vrbászi SC	7	3	1	3	13:11	7
6. Triglav	7	2	2	3	10:17	6
7. JAK	7	2	1	4	10:18	5
8. Feketicsi SK	7	0	0	7	3:31	0

—o—

Zagreb revansmérkőzésre hívja meg Noviszád válogatott csapatát

A revans alkalmával a noviszádi válogatott Lyublyanában is mérkőzik

Noviszád válogatott csapatának Zagreb felett aratott 3:1 gólarányú győzelme máris érezteti kedvező hatását. A zágreni sportközvélemény nagy meglepődéssel fogadta a nemvárt vereség hírére és egyöntetűen a vélemény, hogy Zagrebnek a legközelebbi jövőben revansot kell szereznie a Noviszádon elszenvedett vereségért.

A zágreni lapok véleménye szerint a revansra ebben az esztendőben aligha kerül sor, mert a csapatok foglaltak. A mérkőzést a jövő év elején rendezik meg, még pedig valószínűleg, úgy, hogy a Zagreb elleni mérkőzés után a noviszádi válogatott Lyublyanában is ellátogat, hogy megmérkőzzék a város válogatott csapatával.

Kapuzárok mérkőzése a szubotical elsőosztályban

Három mérkőzés lesz az utolsó fordulón

A szubotical futballbajnokság őszi fordulóján vasárnap játszották le az első csapatok a döntő mérkőzéseket. A derbyt a Bácska együttese nyerte s ezzel együtt az őszi bajnokság első helyezését. Így az utolsó vasárnapon lejátszandó bajnoki mérkőzések nem lesznek kihatással a bajnokság első helyezésére. A kapuzárok vasárnapon a ZsAK a Sporttal, a Konkordia a Szand-dal és az Szmte a Fakoval játszik.

A második helyezett ZsAK győzelmére esetén bebiztosíthatja a helyét, a Szand a Konkordiatól valószínűleg elszedi a pontokat, míg az Szmte a Fakó-mérkőzés teljesen nyitnak ígérkezik.

Sztárvrbász—Novivrbász 3:2 (0:1). A két község válogatottjainak mérkőzését a sztárvrbászi csapat jobb csatársorával megérdemelten nyerte, védelme azonban igen gyengén játszott. A novivrbászi csapat csatársorában a nagy játéktudású Arlemann magára volt hagyva és így nem boldogulhatott Bajac Vitomir jó bíró volt.

Tisztelettel értesitem a t. szülőket, hogy az idei 6 hetes exkluzív

Gyermek-tánckurzust

december 12-én, szerdán délután 5 órakor kezdem meg.

Tandij 100 — dinár. (Órák: szerda, szombat és vasárnap.)

NEMES táncitanító

Kr. Alekszandra 7 (Winkle-palota)

A kuglizó sport hírei

A noviszádi Jugoszlávia hivatalos közleménye: Felkérem az alábbi játékosokat, hogy ma, szerdán este 8 órára a Bauer pályán feltétlenül valamennyien jelenjenek meg dreszben, karszallaggal. A Katolikus Olvasókörrel játszott bajnoki mérkőzést. Maros, Száva, Zlatar, Kuszturics, Schneider, Jöckel, Csampai, Farkas, Kajon, Peikert, Somogyi-Cszalkay, kapitány.

A noviszádi Zanatlíja hivatalos hírei. Felkérem az egyesület minden tagját, hogy ma, szerda este 8 órakor jelenjenek meg a Kott vendéglőben fontos megbeszélésre. A megbeszélés után vacsora valamennyi tag részvételével. A vezetőség.

Beográdi értéktőzsde

Devizák: kínálat—kereslet dinárookban. London (egy font) 170.96—169.36, Páris (100 frank) 226.83—225.71, Newyork (100 dollár) 3425.42—3397.16, Genf (100 svájci frank) 1113.85—1108.35, Milánó (100 lira) 294.14—291.74, Prága (100 cs. k.) 143.87—143.01, Berlin (100 márka) 1383.16—1372.36, Brüsszel (100 frank) 803.62—799.68, Bécs (100 schilling) 816.65—806.65, Budapest (100 pengő) 900, Amsterdam (100 holland frt) 2326.76—2315.40, Szaloniki 23.60—23.90, London magánküring 229.21—227.61.

Allampapírok: 2 és fél %-os ratna steta, prompt 337.50—336.50, kötés 338.50, 4%-os agrár kölcsön 41.50—41, 7%-os beruházási kölcsön 71—70.

Részvények: Narodna banka: 5000, Privilegizált agrár bank: 223.50.

—o—

AVALA MOZI, SZUBOTICA

TELEFON 7 CIRIL ES METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Hétfő—kedd—szerda

Hangos heti híradó.

Popai mairóz kalendriát.

Lubitsch Ernő a kiváló rendező vigjátéka:

Szerenád hármásban

Ötletes vig mese a szerelmi háromszögről.

Pőszereplők:

Fredric Marek, Gary Cooper és Mirlam Hopkins

Előadások kezdete 4, 6.15 és 8.30 órákor

HÖLÖNCIM!

Ha szépen és olcsón akarnak öltözködni, keressék fel Jevrejszka uccán 6. sz. alatti divatszalonomat, ahol a legújabb divat szerint, a legprecízebb kidolgozásban és legintézetesebb áron készítik öszi- és téli kabátokat, kiegészítőket, estélyi ruhákat, kimenő- és háziruhákat.

Bácskai M.

Noviszád, Jevrejszka n. 6

Heti keresztirenlvénypályázatalunk

részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereményeket:

1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**

3 méter ingnek való puplin kelmét a **Jakovljevic és Keszler cégtől**

50 kg. tüzfát hazhoz szállítva a **Bratya Kraljacevics cégtől**

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdából, Jevrejszka u. 15.

3 könyvet az **ANTIKVAR MENAHEM PÁPÓ** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.

Egy zseblámpa „Penkala” elemmel **ENGL I DRUG** rádió- és kerékpárszaküzletből, Noviszád, Futaki ut 8.

1 hurkatöltőt **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40

Női bundaalakítást a legújabb divat szerint vagy javítást **Welker György** szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

Egy női ruha varratást a legújabb divat szerint az **M. Roth divatszalonból** Mileityeva ucca 42.

Egy olomkatona-garnitúra **Rotstajn S. Aleksza** bazárüzletéből a „Gólyához” Jevrejszka ucca 7.

Egy darab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papír-, irodai és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

Egy darab varrókosár a **Tapelarszko Jorgandzsijszko Poduzetje** paplan- és kárpitosüzletéből, Jevrejszka ul. 12.

1 üveg Venus kölnivizet a **VENUS parfümeriából** Jevrejszka u. 13.

1 télikabátot vagy ruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekruhából, Kralja Petra 15.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetés oldalán . . . . . 0.80 dinár
2. a szöveg szelvényben . . . . . 2.30 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az állásfoglalás pedig 50%, kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbelépített új hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldendő postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel

APOLLO

December 10—11—12-én

Lauri Volpi

a milánói Scala híres tenoristája

„A NAP DALA”

című filmjében. — Zenejét írta: Pietro Mascagni. Gyönyörű felvételek Velence, Nápoly, Róma és Capri szigetéről.

Előadások 5, 7 és 9 — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

16n - A nagy történelmi színház - Dec. 13-án

ROTSCHILDOK

Eladó

TÉGLAGYAR, 11 1/2 hold földdel, közte 1 1/2 hold prima szőlővel, vasúti megálló mellett, szabadkézből jutányosan azonnal eladó. Cím a kiadóban. 3197

1-a szaloncukorkát leszállított áron kap **Mojsovicsnál, Futaki 28 és Kr. Alekszandra 20.**

Kereslet

Egy jó munkás fodrász-leány azonnal felvétetik. Ivanica, Kat. porta 3. 3242

Teljesen perfekt fiatal szakácsnő, francia és vegetáriánus konyhára, privát házába azonnalra kerestetik. Jó fizetés, állandó hely. — Cím a kiadóban. 3246

Kitűnően indata ügyvédi irodamba finanszírozó csendes társat vagy kollégát keresek fele haszonra. Cím a szuboticiai kladóhivatalban, 3243

GŐZKAZÁNT, 8 HP, jó állapotban levőt sürgősen keresek. Cím a kiadóban.

Kiadó

Olcsón kiadó száraz lakás, egy szoba, konyha és spajz villanyvilágítással. — Noviszád, Jana Kopltara 19. Adam. nasz. 3239

Beretválás hajvágással

Klemm Ferenc fodrásznál

Noviszád, Safarikova 23.

Egy pár női estélyi cipőt

Toiveth Gusztáv cipőáruházától

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár férfizoknit

Az olcsó Perepajtis-tól

Noviszád, Futaki ut 27.

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen Édesapám

Horváth Sándor

temetésén részvétükkel fájdalmamat enyhítették. Külön köszönetemet nyilvánítom a szuboticiai munkásbiztosítópénztár igazgatóságának, orvosi és tisztviselői karának, valamint az Ipartestület vezetőségének.

Szobotica, 1934. december 10.

Üzv. Bachinger Frigyesné

Naptárarúsítók!

magyar, német és pravi bunvevácski

NAPTÁRAK

legszebb kivitelben, legolcsóbban beszerezhető

Megunarodni Novinszki Zavod

Szobotica, postaiút 101.

Elsőrendű rózsa-

burgonyát

nagyon olcsó áron házhoz szállít:

SIMON VILMOS, Usztavszka ul. 41.

FOTO BOULEVARD

WOLLBERGER KÁROLY

Modern felvételek izléeses, művészi kivitelben, Noviszád, ulevár Kraljice Marija Letičipalota. Amatőrfelvételek legizléesesebb kidolgozása

Utazó utak figyelmébe!

Szuboticián a „Park Hotel” szobái fűtve vannak. Olcsó, leszállított árak. Tisza, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. KÖZPONTI FÜTES! 190

RADE BUBANJ fűszer-és csemegetzlete mindig volt, marad és lesz a legolcsóbb üzlet.

Mák . . . . . 3.50 din.

RADE BUBANJ, Noviszád Főútel: Nyegoseva u. 19. Fióküzlet: Vilsonov trg 2.

Ne siessen

karácsonyi ajándékot venni foto és optikai cikkekből, mert

Szuboticián

Dipl. opt. Krishaber

speciális foto- és optikai szaküzlete még ebben a hóban megnyílik az Alekszandrova ucca 7. szám alatt.

Egy kalapatalakítást az

„Inci”-szalontól

Futaki ut 38.

1 drb bicikli kilométermutató a „Jung” tulajdonosától

SUSEDSKI

rádió, bicikli és varrógépüzlet, Novisad, Safarikova u.

Egy darab 18x24 cm-es képkeret

Szótér János

faszobrásznál, Futaki ut 7.

Bácskától az Adriáig:

vándorbottal, tarisznyával — munkakeresőben...

Komáromi József Sándor riportregénye

(6)

A dunatől mentem tovább, Bácsujlak felé. Most már bolondul gyötört a cipő. Lehuztam és megpróbáltam mezítláb talpalni. Aztán, alig száz lépés után, megint csak felerőttem a bakancsot. De azért valahogy mégiscsak eljutottam Bácsujlakra. Itt is egyik vendéglőshöz utasítottak. El is indultam, hogy megkeressem — de nem jutottam csak az udvarosig. Felpuffedt lábál biccegetem a mokány ember elé.

— Hát lenne épen hol aludni, de csak ha én megengedem... — nézett rám sunyi oldalpillanással.

— No-no, hisz azért kértem meg magát.

- De nem úgy verik ám a cigányt.
- hanem?
- Fizetni kell — vágta ki keményen.
- Hja fizetni...
- Ühüm.
- De nekem nincs pénzem.
- Két dinár?...
- Még annyi se.
- Hát akkor nincs alvás — jelentette ki nagyon érthetően.

De azért kiegyeztünk két cigarettában.

Beleg vagyok, ki gyógyít meg

Ahogy reggel öt óra felé kінéztam az udvarra, két megrakott szekéren akadt meg a tekintetem. Az egyik egy kövér krumplikofáé volt, a másik valami boszniai gazdáé. Szóba elegyedtem velük s már javában beszélgettünk, amikor előkerült a gazda alacsonyhomloku, bambatekintetű hajadonlánya és keservesen nyafogni kezdett, hogy fáj a feje. De hát ahol a legnagyobb a baj ott legközelebb a segítség. Mert a krumplikofáról akkor derült ki, hogy nem valami akármilyen teremtes. A hajadonlány baja annyira meghatotta, hogy elárulta feltveörtött titkát. Azt, hogy csak látszólag kofa,

valójában pedig született varázsló és most egy-kettőre meggyógyítja a leányzót. A lány nagy szemeket meresztett a kövér asz szony szavaira s kiderült, hogy nem is olyan ostoba mint amilyennek látszik, mert már-már kinevette a „varázsló-asszonyt“. Akkor azonban közbelépett az apja. Babonás lehetett az öreg nagyon a addig pártfogolta a krumplikofát, míg a lány kötélnék állott. Felkülték a kocsi ülésére, az asszony eléje terpeszkedett és megkezdődött a varázslat. Először keresztet vetett a lány feje fölé, aztán a homlokán le-föl huzogatta a bőrt, kavaró mozdulatokat tett a lány füle mellett, végül bebugyolálta az egész fejét egy hatalmas fejkendővel úgy, hogy csak szemé szája látszott ki. Aztán leperdült a kocsiról és kijelentette meglepődötten:

— No most már holtbizonyosan meggyógyul a fejed, csak ha átme gyünk a dunai kompon, vegyél egy dinárért aszpirint...

Miután így a varázsló mesterséget is megtanultam, nyugodt lélekkel indultam meg a komp felé. Kissé ugyan összeszorult a szívem, ahogy a gőzkompra léptem, mert az vágódott eszembe, hogy most hagyom el Bácska buzatermő mezőit, most szakadok el igazán hazámtól, enyéimtől.

A kompos becsületes sváb ember volt. Ingyen ugyan nem akart átvinni a Dunán — de aztán egészen Vukovárig elvitt kocsijával. Utközben előhuzta pálinkás butykosát is és egész kedélyes hangulatban érkezünk Vukovára.

Tul a Dunán

Jókedvűen érkezünk Vukovára, de mi kor leszálltam a kocsiról olyan egyedül találtam magamat az idegen város idegen ege alatt, hogy majdnem hangosan felsírtam. Neki dőltem busan az egyik villanykarónak

s olyan reménytelenül néztem magam elé, hogy az elsiető emberek csudálkozó kíváncsisággal fordultak vissza. Egy idősebb urféle hozzám lépett és megkérdezte, nem lehetne-e valamiben segítségemre? Háta fordítottam neki és — elindultam állást keresni. Aztán Borovo felé vettem utamat, hátha ott több szerencsém lesz. A gyár előtt azonban rendőrök zavarták szét a százával várakozó munkanélkülieket...

Megrántottam a tarisznyát a vállamon és Vinkovei irányába vettem lépéseimet. Alásnak még csak nyomára se bukkantam itt se. Annyira nekikeredtem csavargó sorosomnak, hogy még éjszakai szállást keresni sem volt kedvem. Kimentem a város szélére és belefeküdtem egy árok mélyébe.

Hajnali négyet ütötte a toronyóra, amikor másnap reggel elhaladtam a vinkovei templom előtt. Hetvenkilenc kilométeres ut állott előttem, mert estélig Bródba akartam érni.

Kocsin és gyalog, de leginkább csak gyalog haladtam. Kedvem, ha lehet, még rosszabb volt, mint az előző napon. Most fogott el igazán a hazátlanság, árvaság.

Utközben több hasonszőrű vándorlegényt találtam. Az egyik arról panaszkodott, hogy bizony erre nem valami jószívú a nép. Semmit sem adnak a szegény vándornak.

Aztán az utmentén két vándor bosnyakra és hét-nyolc másféle vándorra bukkantam. „Itt a piros, hol a piros“ — játszottak. Rosszkedvűen néztem az elkeseredett emberekre, akik kevés pénzüket esalók kezébe nyomják. Aztán legyintettem lemondóan és tovább iparkodtam.

Kilenc óra felé féldinárért kenyeret vásároltam és akkor ettem másodszor a hazai elemőzsiából.

Folytatjuk.

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztrejtvény pályázatán

A Reggeli Újságban naponta keresztrejtvény jelenik meg. A megfejtéseket vagy postán, vagy az egész hétről egyszerre kell beküldeni a szerkesztőségbe postán vagy bedobni a szerkesztőség postadobájába, legkésőbb jövő hétfő déli 12 óráig. A legtöbb rejtvényt helyesen megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki. A mai keresztrejtvény helyes megfejtését a mához egy hétre megjelöljük a lapunkban közöljük, az eheti pályázat nyertesét a névsorát pedig a vasárnapoz egy hétre megjelenő számunkban. A vasárnaponként megjelenő keresztrejtvény külön pályázat tárgya.

Vizszintes sorok: 1. Kr. e 753 volt, 13. Tejtér-mék, 14. Mátraalji nép, 15. Csuk, 16. Vissza: ennek örülnek a sielők ha, 18. Azonos mássalhangzók, 19. Szövőszék, 22. Leánynev, 23. Toll közismert latin szóval, 24. Összehangzik, 25. Etsch (felesleges ékezet), 27. Nemzeti Torna Egylet, 28. Sír, 29. Éjjeli zene (francia), 31. Svéd aprópénz, 32. Forma, 33. Brit-India harmadik nagy városa, 36. Lommal említi 37. Igekötő, 38. Erősítő, helyeslő szólam, 39. Kitűnő, elsőrangú, 42. Nagy folyó Szibériában, 43. Páros szerv, 44. Idegen női név, 46. Rag (betű — kiejtve), 47. Ünnepezt művész, 50. Brazíliai császár neve, 52. Aerometer.

Függőleges sorok: 1. Étél, 2. Finom műszerekkel dolgozó iparos, 3. Egy nagy regényíró keresztneve, 4. H-val szerv, 5. Képző fordítottja, 6. Az olasz akála h-ja, 7. Halgyűrű, 8. Após, 9. A hangosfilm angol elnevezése, 10. Ország, 11. Alagsor közismert francia szóval, 12. A láb alsó, hátsó részén lévő izmok közös inának elnevezése (egy betű hibás), 17. Feltételes kötőszó, 19. Költött történetek, 20. Két ikerrag, 21. Akna belseje, 23. Fáraók siremléke, 24. Kereskedelmi rövidítés, 26. Ebédre adják, 27. Caligula két díszhajóját ebből a tóból emelték ki, 30. Ritka férfinev, 31. Vigyázni kell rá, 34. Az ezüst vegyjele, 35. Nóta, 37. Rag, 40. Finom ital, költői szóval, 41. Orrunkkal érezzük, 45. Párbajtőr, 48. Kötőszó, 49. Képző, 51. Német névmás.

71. számú keresztrejtvény

Közl: Varga Bözsi és Warnusz Józsi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											14
15											16
17											18
19											20
21											22
23											24
25											26
27											28
29											30
31											32
33											34
35											36
37											38
39											40
41											42
43											44
45											46
47											48
49											50
51											52

A megfejtő neve és címe: _____

A 65. sz. mul szerdal keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vizszintes: 1. Toldi szerelme, 10. Rt, 11. Ir, 12. Ép, 13. Ag, 14. Ga, 15. Ime, 16. Id, 18. Barna, 21. Ikeri, 23. Ob, 24. Amerika, 27. Oc, 29. Brana, 31. Irinyi, 32. Grandi, 33. Csaru, 35. Ah, 37. Kjadást, 39. Öl, 40. Namro, 42. Zebra, 44. I I, 45. Heg, 46. Ró, 47. Me, 49. Be, 51. Ór, 52. Ló, 53. Meledekserek. Függőleges: 1. Trebonijánom, 2. Ot, 3. Diana, 4. Ir, 5. Zamora, 6. Ré, 7. Epika, 8. Ma, 9. Egri csillagok, 14. Gr, 17. De, 19. Ab, 20. Ambíció, 21. Ikarusz, 22. Ro, 25. Erisa, 26. Ingrá, 28. Bin, 30. One, 34. Adrese, 36. Ha, 37. Kribl, 38. Terre, 39. Ór, 41. Mi, 43. Bo, 48. Em, 50. E E, 51. Os, 52. Le.

A jutalmak jegyzékét lapunk 11. oldalán közöljük. Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésünk csupán az, hogy a kockák száma vizszintes és függőleges irányban ne legyen több 16-nál és hogy a tervezet ténálval készüljön. Nagyon megkönyvitene a munkánkat, ha a tervezetet beküldők külön papíron egymás alá leírnák számszerint a megfejtéseket, mert azokat egy héttel később szedi ki a nyomda. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendszeres heti sorsolásban. A papír hátsó oldalát kérjük mindig üresen hagyni.

Felelős szerkesztő és kiadó: Andrée Dezso, Noviszd, Kralja Petra ulica 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszd, Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Urania nyomda műintézet és kiadóvállalat, Komós Márton, körforgógépén, Noviszd.